

20240741572

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

УКАЗ ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВИНОТО (*)

Се прогласува Законот за виното (*),
што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на
28 март 2024 година.

Бр. 08-2152/1
28 март 2024 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател на Собранието
на Република Северна
Македонија,
Јован Митрески, с.р.

ЗАКОН ЗА ВИНОТО (*)

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Предмет на уредување

Член 1

Со овој закон се уредуваат планирањето и управувањето со производствениот потенцијал за производство на винско грозје, производството на вино, пазарот и прометот со вино, класификацијата на вината, производството, означувањето и заштитата на вината со географски назив и описот, означувањето и заштитата на виното.

(*) Со овој закон се врши усогласување со Регулативата (ЕУ) бр. 1308/2013 на Европскиот парламент и на Советот од 17 декември 2013 година за воспоставување заедничка организација на пазарите на земјоделски производи и за укинување на Регулативите (ЕЕЗ) бр. 922/72, (ЕЕЗ) бр. 234/79, (ЕЗ) бр. 1037/2001 и (ЕЗ) бр. 1234/2007 (CELEX бр. 32013R1308), Регулативата (ЕУ) бр. 2021/2117 на Европскиот парламент и на Советот од 2 декември 2021 година за изменување на Регулативите (ЕУ) бр. 1308/2013 за воспоставување заедничка организација на пазарите на земјоделски производи, (ЕУ) бр. 1151/2012 за шеми за квалитет за земјоделски производи и прехранбени производи, (ЕУ) бр. 251/2014 за дефиниција, опис, презентација, етикетање и заштита на географските ознаки на ароматизираните вински производи и (ЕУ) бр. 228/2013 за утврдување специфични мерки за земјоделството во најоддалечените региони на Унијата (CELEX бр. 32021R2117), Регулативата (ЕУ) бр. 2019/33 на Комисијата од 17 октомври 2018 година за дополнување на Регулативата (ЕУ) бр. 1308/2013 на Европскиот парламент и на Советот за поднесување барања за заштита на ознаки на потекло, географски ознаки и традиционални изрази во винскиот сектор, постапка за поднесување приговор, ограничувања при употреба, измени на спецификациите на производот, откажување на заштитата и етикетање и претставување (CELEX бр. 32019R0033), Регулативата (ЕУ) бр. 2019/34 на Комисијата од 17 октомври 2018 година за утврдување на правилата за примена на Регулативата (ЕУ) бр. 1308/2013 на Европскиот парламент и на Советот во поглед на барањата за заштита на ознаките на потекло, географските ознаки и традиционалните изрази во винскиот сектор, постапката за поднесување приговори, измени на спецификациите за производи, регистарот на заштитени називи, поништување на заштитата и употребата на симболи и на Регулативата (ЕУ) бр. 1306/2013 на Европскиот парламент и на Советот во поглед на соодветниот систем на проверки (CELEX бр. 32019R0034), Регулативата (ЕУ) бр. 2019/934 на Комисијата од 12 март 2019 година за дополнување на Регулативата (ЕУ) бр. 1308/2013 на Европскиот парламент и на Советот за виногорја каде што може да се зголеми јачината на алкохол, за одобрените енолошки практики и за ограничувањата

Цели

Член 2

Целите на овој закон се заштита на интересите на производителите на винско грозје и вино и потрошувачите на вино, подобрување на квалитетот на виното и другите производи од винско грозје и добро функционирање на внатрешниот и надворешниот пазар на винско грозје и вино.

Дефиниции на производи од винско грозје и вино

Член 3

Одделни изрази употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. **„Свежо грозје“** е плод на винова лоза што се користи за производство на вино, зрело или делумно дехидрирано, коешто може да се гмечи или пресува со вообичаената техника и е подложно на спонтана алкохолна ферментација;

2. **„Производи од винско грозје“** се шира, шира во ферментација, шира во ферментација добиена од суво грозје, шира од свежо грозје во ферментација прекината со додавање на алкохол, концентрирана шира, пречистена концентрирана шира, сок од грозје, концентриран сок од грозје, комиње и пике;

3. **„Вино“** е производ добиен исклучиво со целосна или делумна алкохолна ферментација на свежо грозје, гмечено или негмечено или на шира;

4. **„Органско вино“** е вино произведено со употреба на органско винско грозје произведено согласно со прописите од областа на органското земјоделско производство и со примена на енолошките средства и постапки одобрени согласно со овој закон;

5. **„Шира“** е течен производ добиен природно или со физички процеси од свежо грозје, при што дозволената вистинска јачина на алкохол по волумен не е повеќе од 1% вол.;

6. **„Шира во ферментација“** е производ добиен од ферментација на ширата и со вистинска јачина на алкохол по волумен повеќе од 1% вол., но помалку од три петини од нејзината вкупна јачина на алкохол по волумен;

7. **„Шира во ферментација добиена од суво грозје“** е производ добиен од делумна ферментација на шира добиена од суво грозје, чијашто вкупна содржина на шеќер пред ферментација е најмалку 272 грама по литар и природната и вистинската јачина на алкохол по волумен не смее да биде помалку од 8% вол.;

применливи за производството и за складирањето производи од винова лоза, за минималниот процент на алкохол за нуспроизводите и за нивното отстранување и за објавување на досиејата на ОИВ (CELEX бр. 32019R0934), Регулативата (ЕУ) бр. 2019/935 на Комисијата од 16 април 2019 година за утврдување правила за примена на Регулативата (ЕУ) бр. 1308/2013 на Европскиот парламент и на Советот за методи на анализа за утврдување физички, хемиски и органолептички карактеристики на производи од винова лоза и известување за одлуките на земјите членки за зголемување на природната јачина на алкохолот (CELEX бр. 32019R0935), Регулативата (ЕУ) бр. 2018/273 на Комисијата од 11 декември 2017 година за дополнување на Регулативата (ЕУ) бр. 1308/2013 на Европскиот парламент и на Советот за шемата за одобренија за засадување на лозови насади, катастарот на лозови насади, придружни документи и сертификација, влезно-излезниот регистар, задолжителните декларации, известувања и објавување на известните информации и за дополнување на Регулативата (ЕУ) бр. 1306/2013 на Европскиот парламент и на Советот за релевантните проверки и казни, за изменување на Регулативите на Комисијата (ЕЗ) бр. 555/2008, (ЕЗ) бр. 606/2009 и (ЕЗ) бр. 607/2009 и за укинување на Регулативата (ЕЗ) бр. 436/2009 и Делегираната регулатива (ЕУ) 2015/560 на Комисијата (CELEX бр. 32018R0273), Регулатива (ЕУ) бр. 2018/274 на Комисијата од 11 декември 2017 година за утврдување на правилата за примена на Регулативата (ЕУ) бр. 1308/2013 на Европскиот парламент и на Советот за програмата за одобренија за лозови насади, сертификацијата, влезниот и излезниот регистар, задолжителните декларации и известувања и на Регулативата (ЕУ) бр. 1306/2013 на Европскиот парламент и на Советот за соодветните проверки и за укинување на Регулативата за спроведување (ЕУ) 2015/561 на Комисијата (CELEX бр. 32018R0274), Регулативата (ЕУ) бр. 251/2014 на Европскиот парламент и на Советот од 26 февруари 2014 година за дефиниција, опис, претставување, етикетање и заштита на географските ознаки на ароматизирани вински производи и за укинување на Регулативата (ЕЗ) бр. 1601/91 на Советот (CELEX бр. 32014R0251) и Регулативата (ЕУ) бр. 910/2014 на Европскиот парламент и на Советот од 23 јули 2014 година за електронска идентификација и доверливи услуги за електронски трансакции во внатрешниот пазар и за укинување на Директива 1999/93/ЕЗ (CELEX бр. 32014R0910).

8. „**Шира од свежо грозје во ферментација прекината со додавање на алкохол**“ е производ кој:

- има вистинска јачина на алкохол по волумен не помала од 12% вол., но помала од 15% вол. и

- е добиен со додавање на производ добиен со дестилација на вино на неферментирана шира со природна јачина на алкохол по волумен не помала од 8,5% вол. и е добиен исклучиво од сорти на грозје класифицирани како винско грозје според членот 37 од овој закон;

9. „**Концентрирана шира**“ е некарамелизирана шира, која:

- е добиена со делумна дехидрација на шира извршена со метод одобрен во согласност со овој закон, освен со директна топлина, така што рефрактометарот употребен со метод одобрен во согласност со овој закон на температура од 20°C не покажал помалку од 50,9%

- потекнува исклучиво од сорти на грозје кои се класифицирани како винско грозје според членот 37 од овој закон и

- има дозволена вистинска јачина на алкохол по волумен не повеќе од 1 % вол;

10. „**Пречистена концентрирана шира**“ е:

а) течен некарамелизиран производ кој е добиен со делумна дехидрација на шира извршена со метод одобрен во согласност со овој закон, освен со директна топлина, така што рефрактометарот употребен со метод одобрен во согласност со овој закон, на температура од 20°C не покажал помалку од 61,7% и поминал одобрена обработка за откиселување и елиминација на состојките освен шеќерот и ги има следниве својства:

- не повеќе од 5 pH на 25° Brix,

- оптичка густина на 425 нм за дебелина од 1 см не повеќе од 0,100 во шира разредена на 25° Brix,

- содржина на сахароза неоткриена со одреден метод на анализа,

- индекс на Folin-Cicolteau не повеќе од 6,00 на 25° Brix,

- титративна киселост не повеќе од 15 милиеквиваленти по килограм на вкупните шеќери,

- содржина на сулфур диоксид не повеќе од 25 милиграми по килограм на вкупните шеќери,

- содржина на вкупни катјони не повеќе од 8 милиеквиваленти по килограм на вкупните шеќери,

- спроводливост на 25° Brix и 20°C не поголема од 120 micro-Siemens/cm,

- содржина на хидроксиметилфурфулор не повеќе од 25 милиграми по килограм на вкупните шеќери,

- присуство на мезоинозитол,

- потекнува исклучиво од сорти на грозје кои се класифицирани како винско грозје според членот 37 од овој закон и

б) цврст некарамелизиран производ кој е добиен со кристализација на течна пречистена концентрирана шира од винско грозје без употреба на растворувачи и поминал одобрена обработка за откиселување и елиминација на состојките, освен шеќерот, и ги има следниве својства:

- не повеќе од 7,5 pH на 25° Brix,

- оптичка густина на 425 нм за дебелина од 1 см не повеќе од 0,100 во шира разредена на 25° Brix,

- содржина на сахароза неоткриена со одреден метод на анализа,

- индекс на Folin-Cicolteau не повеќе од 6,00 на 25° Brix,

- титративна киселост не повеќе од 15 милиеквиваленти по килограм на вкупните шеќери,
- содржина на сулфур диоксид не повеќе од 10 милиеквиваленти по килограм на вкупните шеќери,
- содржина на вкупни катјони не повеќе од 8 милиеквиваленти по килограм на вкупните шеќери,
- спроводливост на 25° Вгix и 20°С не поголема од 120 micro-Siemens/cm,
- содржина на хидроксиметилфурфулор не повеќе од 25 милиграми по килограм на вкупните шеќери,
- присуство на мезоинозитол,
- потекнува исклучиво од сорти на грозје кои се класифицирани како винско грозје според членот 37 од овој закон и
- има дозволена вистинска јачина на алкохол по волумен не повеќе од 1% вол.;

11. **„Сок од грозје“** е неферментиран течен производ што може да ферментира, добиен со соодветна обработка што го прави погоден за конзумирање, при што има дозволена вистинска јачина на алкохол по волумен не повеќе од 1% вол. и може да се добие:

- а) од свежо грозје или шира или
- б) со додавање вода на:
  - концентрирана шира или
  - концентриран сок од грозје;

12. **„Концентриран сок од грозје“** е некарамелизиран сок од винско грозје добиен со делумна дехидратација на сок од винско грозје извршена со одобрен метод во согласност со овој закон, освен со директна топлина, така што рефрактометарот употребен со метод одобрен во согласност со овој закон на температура од 20°С не покажал помалку од 50,9%, при што има дозволена вистинска јачина на алкохол по волумен не повеќе од 1% вол.;

13. **„Младо вино во ферментација“** е вино во кое алкохолната ферментација сè уште не е завршена и кое сè уште не е одвоено од талогот;

14. **„Ликерско вино“** е вино, кое:

- има вистинска јачина на алкохол по волумен не помала од 15% вол. и не поголема од 22% вол. и вкупна јачина на алкохол по волумен не помала од 17,5% вол. и
- е добиено од шира во ферментација, или вино, или комбинација на овие производи, коишто мора да потекнуваат од сорти на грозје класифицирани како погодни за производство на ликерски вина според членот 37 од овој закон и имаат првична вистинска јачина на алкохол по волумен не помала од 12% вол. и со додавање:

а) индивидуално или во комбинација на неутрален алкохол од винова лоза, вклучувајќи алкохол произведен со дестилација на вино од суво грозје со вистинска јачина на алкохол по волумен не помала од 96% вол. и на дестилат од вино или вино од суво грозје со вистинска јачина на алкохол по волумен не помала од 52% вол. и не поголема од 86% вол.

и

- б) на еден или повеќе од следниве производи, според потреба:
  - концентрирана шира и
  - комбинација на еден од производите наведени во потточка а) на оваа точка со шира или шира во ферментација;

15. **„Пенливо вино“** е производ:

- добиен со прва или втора алкохолна ферментација на свежо грозје, шира од грозје или на вино;

- кој при отворање на садот испушта јаглерод диоксид добиен исклучиво со ферментација и има вишок притисок поради растворениот јаглерод диоксид, не помалку од три бара на температура од 20°C во затворени садови и

- за кој вкупната јачина на алкохол по волумен на кувеата (cuvées) наменети за негово производство не е помала од 8,5% вол.;

16. **„Квалитетно пенливо вино“** е производ:

- добиен со прва или втора алкохолна ферментација на свежо грозје, шира од грозје или на вино,

- кој при отворање на садот испушта јаглерод диоксид добиен исклучиво со ферментација и има вишок притисок поради растворениот јаглерод диоксид, не помалку од 3,5 бара на температура од 20°C во затворени садови и

- за кој вкупната јачина на алкохол по волумен на кувеата (cuvées) наменети за негово производство не е помала од 9% вол.;

17. **„Квалитетно ароматично пенливо вино“** е производ:

- кој е квалитетно пенливо вино, добиен од посебни (ароматични) сорти на винско грозје,

- кој при отворање на садот испушта јаглерод диоксид добиен исклучиво со ферментација и има вишок притисок поради растворениот јаглерод диоксид, не помалку од 3 бара на температура од 20°C во затворени садови и

- кој има вистинска јачина на алкохол по волумен не помала од 6% вол. и вкупна јачина на алкохол по волумен не помала од 10% вол.;

18. **„Газирано пенливо вино“** е вино кое:

- е добиено од вино без географски назив,

- при отворање на садот испушта јаглерод диоксид добиен целосно или делумно со додавање на тој гас и

- има вишок притисок поради растворениот јаглерод диоксид, не помалку од 3 бара на температура од 20°C во затворени садови;

19. **„Полупенливо вино“** е производ:

- добиен од вино, младо вино во ферментација, шира од грозје или шира од грозје во ферментација,

- кој има вистинска јачина на алкохол по волумен не помала од 7% вол. и вкупна јачина на алкохол по волумен не помала од 9 % вол.,

- има вишок притисок поради ендогениот јаглерод диоксид во раствор не помалку од 1 бар и не повеќе од 2,5 бара на температура од 20°C во затворени садови и

- ставен во садови со зафатнина до 60 литри;

20. **„Газирано полупенливо вино“** е производ:

- добиен од вино, младо вино во ферментација, шира од грозје или шира од грозје во ферментација,

- кој има вистинска јачина на алкохол по волумен не помала од 7% вол. и вкупна јачина на алкохол по волумен не помала од 9% вол.,

- има вишок притисок не помалку од 1 бар и не повеќе од 2,5 бара на температура од 20°C во затворени садови поради јаглероден диоксид во раствор кој е целосно или делумно додаден и

- ставен во садови со зафатнина до 60 литри;

21. **„Вински оцет“** е производ:

- добиен исклучиво со оцетна ферментација на вино и

- има вкупна киселост не помала од 60 грама по литар изразена како оцетна киселина;

22. **„Вински талог“** се:

- остатоците што се собираат во садовите со вино по ферментација и во текот на складирање или по обработка и остатоците добиени со филтрирање или центрифугирање на овој производ,

- остатоци што се собираат во садовите со шира во тек на складирање или по обработка и

- остатоци добиени со филтрирање или центрифугирање на ширата;

23. **„Комиње“** се остатоци од пресување на свежо грозје, ферментирано или неферментирано;

24. **„Пике“** е производ добиен со:

- ферментација на необработено комиње накиснато во вода и

- измивање на превриено комиње со вода;

25. **„Вино зајакнато за дестилација“** е производ кој:

- има вистинска јачина на алкохол по волумен не помала од 18% вол. и не поголема од 24% вол.,

- е добиен само со додавање на вино кое не содржи остаток на шеќер на непочистен производ добиен од дестилација на вино и кој има вистинска јачина на алкохол по волумен не поголема од 86% вол. и

- има испарлива киселост не поголема од 1,5 грама по литар, изразена како оцетна киселина;

26. **„Вински дестилат“** е производ добиен со дестилација на вино и производи од вино со јачина на алкохол по волумен не помала од 55% вол.;

27. **„Географски назив“** е ознака на потекло и географска ознака кои го идентификуваат виното како производ кој потекнува од одредена земја, регион или локалитет во рамките на таа земја, каде одреден квалитет, углед или други карактеристики на виното се припишуваат на неговото географско потекло;

28. **„Вино од презреано грозје“** е вино, кое:

- е произведено во Република Северна Македонија, без збогатување, од грозје набрано во Република Северна Македонија од сорти на грозје класифицирани како винско грозје според членот 37 од овој закон,

- има природна јачина на алкохол по волумен поголема од 15% вол., и

- има вкупна јачина на алкохол по волумен не помала од 15% вол. и вистинска јачина на алкохол по волумен не помала од 12% вол.

29. **„Вино од просушено грозје“** е вино, кое:

- е произведено во Република Северна Македонија без збогатување, од грозје кое е оставено на сонце или сенка за делумна дехидрација,

- има вкупна јачина на алкохол по волумен не помала од 16% вол. и вистинска јачина на алкохол по волумен не помала од 9% вол. и

- има природна јачина на алкохол по волумен не помала од 16% вол. (или 272 грама шеќер на литар);

30. **„Трговец со винско грозје“** е правно или физичко лице кое врши откуп на винско грозје.

31. **„Капитално поврзани друштва“** се друштва кои вршат дејност производство на вино или производство на винско грозје и директно или индиректно поседуваат или контролираат 5% или повеќе акции или емитувани удели со право на глас во друго друштво кое врши дејност производство на вино или производство на винско грозје.

32. **„Јачини на алкохол“** се:

- вистинска јачина на алкохол по волумен, која означува број на делови на чист алкохол содржани на температура од 20°C во 100 делови од производот на таа температура,

- потенцијална јачина на алкохол по волумен, која означува број на делови на чист алкохол на температура од 20°C кои што можат да се произведат со целосна ферментација на шеќерите содржани во 100 делови од производот на таа температура,

- вкупна јачина на алкохол по волумен, која означува збир на вистинските и потенцијалните јачини на алкохол,

- природна јачина на алкохол по волумен, која означува вкупна јачина на алкохол по волумен на производот пред какво било збогатување,

- вистинска јачина на алкохол по маса, која означува број на килограми на чист алкохол содржан во 100 килограми од производот,

- потенцијална јачина на алкохол по маса, која означува број на килограми на чист алкохол кои што можат да се произведат со целосна ферментација на шеќери содржани во 100 килограми од производот и

- вкупна јачина на алкохол по маса, која означува збир на вистинската и потенцијалната јачина на алкохол;

33. **„Винска година“** е производна година за производите на кои се однесува овој закон и која започнува на 1 август тековната година и завршува на 31 јули наредната година.

34. **„Купажа“** е енолошка постапка одобрена согласно со овој закон за добивање на вино со мешање на вина или шира со исто или различно потекло, квалитет, боја, сорта на грозје или година на берба.

35. **„Куве“** (cuvé) се пенливи или непенливи вина, при што:

а) пенливите вина се добиваат од ширата, виното или мешавината на ширата и/или вината со различни карактеристики, наменети за подготовка на пенливо вино и

б) непенливите вина се добиваат со мешање на различни вина, со цел:

- кај вина со географски назив да се произведе вино со оптимални квалитативни карактеристики за соодветниот географски назив и

- кај вина без географски назив да се произведе вино со аналитички, сензорни и квалитативно посакувани или подобро избалансирани карактеристики и/или да се произведе вино со конкурентна цена.

36. **„Ископачување“** е целосно отстранување на сите лози од површина засадена со винова лоза;

37. **„Садење“** е поставување на лозови садници или на делови од лозови садници, калемени или не, со цел производство на грозје или за формирање на матичен насад;

38. **„Прекалемување“** е калемење на винова лоза која веќе била подложена на претходно калемење;

39. **„Деалкохолизирано вино“** е производ што има вистинска јачина на алкохол по волумен, не поголема од 0,5% вол. и

40. **„Делумно деалкохолизирано вино“** е производ со вистинска јачина на алкохол по волумен поголема од 0,5% вол. и е под минималната вистинска јачина на алкохол по волумен на истиот производ пред деалкохолизирањето.

Ароматизирани вински производи

Член 4

(1) Ароматизирани вински производи се производи добиени со зачинување на шира или вино.

(2) Ароматизираните вински производи се категоризираат во следниве категории:

- ароматизирано вино,

- ароматизиран пијалок на база на вино и

- ароматизиран вински коктел.

(3) Ароматизирано вино е производ:

- во чиј состав најмалку 75% волуменски учествуваат шира од свежо грозје чија ферментација е прекината со додавање на алкохол, вино, ликерско вино, пенливо вино, квалитетно пенливо вино, квалитетно ароматизирано пенливо вино, газирано пенливо вино, полупенливо вино и газирано полупенливо вино,

- на кој може да му е додаден алкохол,

- кој може да е обоен,

- на кој може да е додадена шира и/или делумно ферментирана шира,

- кој може да е засладен,

- кој е ароматизиран со додавање на ароматични супстанции и/или ароматични препарати и/или природни ароматични супстанции и

- кој има вистинска јачина на алкохол по волумен не помала од 14,5% вол. и не поголема од 22% вол. и вкупна јачина на алкохол по волумен не помала од 17,5% вол.

(4) Ароматизиран пијалак на база на вино е производ:

- во чиј состав најмалку 50% волуменски учествуваат вино, младо вино кое е сè уште во ферментација, пенливо вино, квалитетно пенливо вино, квалитетно ароматизирано пенливо вино, газирано пенливо вино, полупенливо вино и газирано полупенливо вино,

- на кој не му е додаден алкохол,

- кој може да е обоен,

- на кој може да е додадена шира и/или делумно ферментирана шира,

- кој може да е засладен,

- кој е ароматизиран со додавање на ароматични супстанции и/или ароматични препарати и

- кој има вистинска јачина на алкохол по волумен не помала од 4,5% вол. и не поголема од 14,5% вол.

(5) Ароматизиран вински коктел е производ:

- во чиј состав најмалку 50% волуменски учествуваат вино, младо вино кое е сè уште во ферментација, пенливо вино, квалитетно пенливо вино, квалитетно ароматизирано пенливо вино, газирано пенливо вино, полупенливо вино, газирано полупенливо вино, шира и делумно ферментирана шира;

- на кој не му е додаден алкохол,

- кој може да е обоен,

- кој може да е засладен,

- кој е ароматизиран со додавање на ароматични супстанции и/или ароматични препарати и/или состојки на храна со особина на ароми и

- кој има вистинска јачина на алкохол по волумен не помала од 1,2% вол. и не поголема од 10% вол.

(6) На производите од винско грозје и вино кои се употребуваат за производство на ароматизирани вински производи од ставот (1) на овој член се применуваат енолошки средства и постапки одобрени согласно со овој закон.

(7) Средствата, постапките и карактеристиките во производството на ароматизирани вински производи, како и нивните технички својства и трговски називи ги пропишува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство (во натамошниот текст: министерот).

(8) Министерот објавува Листа на ароматизирани вински производи и нивни карактеристики во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

(9) Заштитата на ознаката на потекло и географската ознака на ароматизираните вина се врши согласно со одредбите на Законот за квалитетот на земјоделски производи.

(10) Одредбите од членовите 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 82, 83, 84, 85, 86, 87 и 88 од овој закон се применуваат и за ароматизираните вински производи.

Супсидијарна примена на законот

Член 5

(1) Доколку со овој закон не е поинаку уредено, на постапките утврдени со овој закон се применуваат одредбите од Законот за општата управна постапка.

(2) Во постапката при вршење на инспекциски надзор ќе се применуваат одредбите од Законот за инспекциски надзор и Законот за Државниот инспекторат за земјоделство, доколку со овој закон не е поинаку уредено.

II. ПЛАНИРАЊЕ И УПРАВУВАЊЕ СО ПРОИЗВОДСТВЕНИОТ ПОТЕНЦИЈАЛ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ВИНСКО ГРОЗЈЕ

Национална стратегија за развој на лозарството и винарството

Член 6

(1) Владата на Република Северна Македонија на предлог на министерот донесува Национална стратегија за развој на лозарството и винарството.

(2) Националната стратегија за развој на лозарството и винарството содржи:

- долгорочни цели за развој на лозарството и винарството,
- приоритети за развој на лозарството и винарството,
- вкупна површина, локации и сорти за кои се доделуваат одобрености за садење,
- насоки за планирање на маркетингот на македонското вино,
- поттикнувачки мерки за развој на лозарството и винарството,
- план за исполнување на обврските од меѓународните повелби, спогодби, договори, конвенции и други документи во областа на лозарството и винарството кои ги ратификувала и кон кои пристапила Република Северна Македонија и
- други елементи од значење за лозарството и винарството на Република Северна Македонија.

(3) Националната стратегија за развој на лозарството и винарството се донесува за период од 10 години.

(4) Средствата за изготвување на националната стратегија за развој на лозарството и винарството се обезбедуваат од Буџетот на Република Северна Македонија и други извори.

Национална програма за развој на лозарството и винарството и годишна програма за финансиска поддршка во лозарството и винарството

Член 7

(1) Владата на Република Северна Македонија на предлог на министерот донесува Национална програма за развој на лозарството и винарството, за период од пет години.

(2) Националната програма од ставот (1) на овој член, особено содржи:

- инструменти, мерки и активности за спроведување на мерките,
- временски распоред и рокови за спроведување на мерките и
- индикативна финансиска рамка за нивно спроведување.

(3) Владата на Република Северна Македонија на предлог на министерот донесува годишна програма за финансиска поддршка во лозарството и винарството за спроведување на Националната програма од ставот (1) на овој член.

(4) Годишната програма од ставот (3) на овој член, особено содржи:

- мерки од Националната програма од ставот (1) на овој член кои се предмет на финансиска поддршка,

- активности за спроведување на мерките,

- висина на финансиска поддршка по корисник по поединечна мерка и

- прифатливи трошоци по поединечна мерка.

(5) Исплатата на финансиската поддршка од годишната програма од ставот (3) на овој член се врши преку Агенцијата за финансиска поддршка на земјоделството и руралниот развој.

(6) Предмет на финансиска поддршка согласно со годишната програма од ставот (3) на овој член не се мерките кои се предмет на финансиска поддршка согласно со другите програми за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој.

Одобрение за садење на лозови насади

Член 8

(1) За унапредување на квалитетот на виното и другите производи од винско грозје, во зависност од целите и приоритетите утврдени во Националната стратегија за развој на лозарството и винарството, подигнувањето на нови насади од одделни сорти на винско грозје може да биде условено со одобрение за садење од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство (во натамошниот текст: Министерството).

(2) Прекалемувањето на сорти на винско грозје врз сорти што не се винско грозје се смета за подигнување на нови лозови насади.

(3) Поблиските услови за добивање на одобрението за садење од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот.

Приоритети за одобрение за садење

Член 9

(1) Министерството го издава одобрението од членот 8 од овој закон во согласност со целите и приоритетите утврдени во Националната стратегија за развој на лозарството и винарството.

(2) Одобрението за ново садење се издава за следниве приоритети:

- садење на претходно ископачени лозови насади,

- садење на почва на која претходно немало насадено винова лоза или прекалемување на сорти винско грозје врз сорти кои не се класифицирани како винско грозје, наменети за производство на вино,

- млади лозари до 40 години во процес на започнување на подигање на лозови насади,

- добивање на лозов посадочен материјал,

- лозаро-винарски експерименти спроведени од научна институција или во соработка со научна институција и

- производство на грозје и вино исклучиво за сопствените потреби на производителот, кое истиот не го става во промет.

Постапка за добивање на одобрение за садење

Член 10

(1) За добивање одобрение за садење барателите до Министерството, најдоцна до 31 декември во тековната година, поднесуваат барање во хартиена форма или во електронска форма со употреба на средство за електронска идентификација преку Националниот портал за електронски услуги или преку посредник за административни услуги по електронски пат во Министерството, согласно со прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги.

(2) Кон барањето барателите поднесуваат доказ за сопственост или договор за користење на земјиштето на кое треба да се изврши садењето односно прекалемувањето на новиот лозов насад.

(3) Овластеното службено лице од Министерството кое ја води постапката за добивање на одобрение за садење е должно доказот за сопственост на земјиштето од ставот (2) на овој член по службена должност да го побара од надлежниот јавен орган во рок од три дена од денот на приемот на барањето.

(4) Овластеното службено лице од надлежниот јавен орган од кој е побаран доказот од ставот (3) на овој член е должно истиот да го достави до Министерството во електронска форма преку Националната платформа за интероперабилност, согласно со прописите од областа на електронското управување и електронските услуги, во рок од три дена од денот на приемот на барањето од ставот (1) на овој член.

(5) Формата и содржината на образецот и начинот на поднесување на барањето за добивање на одобрение за садење, ги пропишува министерот.

Измена на барање за садење

Член 11

(1) Овластеното службено лице од Министерството кое ја води постапката за добивање на одобрение за садење во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето од членот 10 став (1) од овој закон издава одобрение за садење, или со решение го одбива барањето како неосновано и решението се доставува до барателот најдоцна до 1 март во наредната година.

(2) Одобрението и решението од ставот (1) на овој член можат да бидат издадени и во форма на електронски документи, кои се доставуваат до профилот на правното лице корисник на Националниот портал за електронски услуги или во Една точка за услуги, согласно со прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги.

(3) Во случај на одбивање на барањето, барателот може да поднесе ново барање за садење во рок од 15 дена од денот на приемот на решението за одбивање на барањето, во согласност со критериумите за нови садења на лозови насади.

(4) Министерството одлучува за новото барање за садење и за тоа го известува барателот, најдоцна до 1 мај во годината во која го добил решението за одбивање.

(5) Формата и содржината на одобрението за садење ги пропишува министерот.

(6) Против решението за одбивање на барањето незадоволните баратели можат да поднесат жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен во рок од 15 дена од денот на приемот на решението.

(7) Жалбата од ставот (6) на овој член може да биде поднесена и во електронска форма со употреба на средство за електронска идентификација преку Националниот портал за електронски услуги, согласно со прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги.

Користење и чување на одобрение за садење

Член 12

(1) Одобрението за садење барателот мора да го искористи во согласност со условите за кои било издадено.

(2) Одобрението за садење важи во текот на три вински години од датумот на неговото издавање.

(3) Одобрението за садење барателот треба да го чува 10 години од денот на неговото издавање.

(4) Лозовите насади насадени или прекалемени без одобрение или во спротивност со издаденото одобрение за садење ќе бидат ископачени. Трошоците за ископачувањето се на товар на производителот.

Национален регистар на лозови насади

Член 13

(1) Заради евиденција на лозовите насади и идентификација на производителите, Министерството води Национален регистар на лозови насади во електронска форма.

(2) Националниот регистар на лозови насади содржи:

- податоци за лозарските имоти, парцелите под лозов насад и сортите на грозје,
- податоци за производителите на грозје за секоја парцела со лозов насад и
- катастарски мапи со размер од 1:5000 за опис на површините под лозови насади.

(3) Министерството ја врши евиденцијата на лозови насади преку:

- поднесените пријави за упис во Националниот регистар на лозови насади и
- извршените контроли на терен со примена на техники на далечинска детекција (сателитски снимки, орто-фотографии и географскиот информациски систем (ГИС)).

(4) Формата, содржината и начинот на одржувањето и функционирањето на Националниот регистар на лозови насади и начинот на пресметување на површините насадени со лозови насади, ги пропишува министерот.

Пријавување на површините под лозови насади

Член 14

(1) Производителите на грозје ги пријавуваат површините на кои одгледуваат лозови насади во подрачните единици на Министерството.

(2) Новите насади се пријавуваат во рок од еден месец од денот на нивното подигање.

(3) Производителот на грозје поднесува пријава за упис во Националниот регистар на лозови насади до подрачната единица на Министерството.

(4) Производителот на грозје во прилог на пријавата за упис во Националниот регистар на лозови насади доставува и:

- имотен лист и копија од катастарскиот план за секоја парцела, во случај кога производителот е сопственик на парцелата или

- договор за закуп и имотен лист и копија од катастарскиот план за секоја парцела, во случај кога производителот е корисник на парцелата, односно кога е различен од сопственикот на парцелата.

(5) Доколку производителот на грозје кон пријавата за упис во Националниот регистар на лозови насади не ги достави доказите од ставот (4) на овој член, овластеното службено лице од Министерството кое ја води постапката за пријавување на површините под лозови насади е должно имотниот лист и копијата од катастарскиот план од ставот (4) на овој член по службена должност да ги побара од надлежниот јавен орган во рок од три дена од денот на приемот на пријавата.

(6) Овластеното службено лице од надлежниот јавен орган од кој се побарани документите од ставот (5) на овој член е должно истите да ги достави до Министерството во рок од три дена од денот на приемот на барањето.

(7) Овластеното службено лице од Министерството кое ја води постапката за пријавување на површините под лозови насади во рок од 30 дена по обезбедување на доказите од ставот (4) на овој член донесува решение за упис во Националниот регистар на лозови насади или решение за одбивање на пријавата како неосновано.

(8) Формата, содржината и начинот на поднесување на пријавите за упис во Националниот регистар на лозови насади, ги пропишува министерот.

Пријавување на промените

Член 15

(1) Заради ажурирање на евиденцијата на Националниот регистар на лозови насади производителите на винско грозје се должни да ги пријават во подрачните единици на Министерството во рок од 15 дена од денот на настанување на промените во врска со:

- сопственоста или правото на користење на земјиштето,
- сортиментот на лозовите насади,
- ископачувањето или презасадувањето на лозовите насади,
- начинот на одгледување на лозовите насади,
- системот за наводнување,
- загубите предизвикани поради елементарни непогоди (пожар, мрзнење, суша, поплава и град) или
- необработување на насадот пет вински години непрекинато (напуштен насад).

(2) Евидентирањето на промените од ставот (1) на овој член Министерството може да го врши и по службена должност врз основа на записник од извршен инспекциски надзор од страна на државен инспектор за земјоделство.

(3) Формата и содржината на пријавата и начинот на пријавување на промените од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот.

Безбедност на податоците

Член 16

(1) Министерството управува со Националниот регистар на лозови насади и води сметка за безбедноста на податоците.

(2) Лицата кои се пријавуваат во Националниот регистар на лозови насади имаат право на пристап само до информациите кои се однесуваат на нив.

Исклучок од обврската за пријавување на површините под лозови насади

Член 17

Производителите на винско грозје кои имаат лозови насади со вкупна површина од најмногу 500 м² и кои не го ставаат грозјето во промет се изземени од обврската за пријавување на нивните лозови насади во Националниот регистар на лозови насади.

Пријавување на количини на набрано грозје

Член 18

(1) Производителите на винско грозје за производство на вино ги пријавуваат количините произведени од последната берба на грозје најдоцна до 30 ноември во подрачните единици на Министерството.

(2) Формата, содржината и начинот на поднесување на пријавите за количините произведени од последната берба на винско грозје, ги пропишува министерот.

(3) Од обврската за пријавување од ставот (1) на овој член се изземени производителите на винско грозје кои произведуваат помалку од 1.000 kg годишно и кои не го ставаат винското грозје во промет.

Откуп на винско грозје

Член 19

(1) Откуп на винско грозје за производство на вино може да вршат производители на вино и трговци со винско грозје (во натамошниот текст: откупувачи).

(2) Под откуп на винско грозје, во смисла на овој закон, не се подразбира купопродажбата на винско грозје извршено меѓу капитално поврзани друштва за винско грозје произведено од капитално поврзано друштво.

(3) Субјектите од ставот (1) на овој член треба да се запишани во Регистарот на откупувачи на земјоделски производи, кој се води согласно со Законот за земјоделство и рурален развој.

(4) Грозјето откупено од страна на трговци со винско грозје наменето за извоз може да биде продадено и на производители на вино во Република Северна Македонија само доколку за истото во целост се исплатени финансиските обврски кон производителот на винско грозје, согласно со одредбите од овој закон, а откупот на истото е извршен за цена која не е пониска од производната цена.

Исплата на винско грозје

Член 20

Откупувачот на производителот на грозје може износот за откупеното винско грозје да му го исплати во целост во рок од седум дена од денот на приемот, односно предавањето на винското грозје на откупувачот или исплатата на износот за откупеното винско грозје на секој производител на винско грозје да ја изврши на три рати, од кои првата рата во висина од најмалку 20% најдоцна до 15 декември во годината кога е извршен откупот, втората рата во висина од најмалку 40% најдоцна до 15 февруари наредната година од годината кога е извршен откупот и третата рата со останатиот износ најдоцна до 30 април наредната година од годината кога е извршен откупот.

Утврдување на производна цена на винско грозје

Член 21

(1) Министерството најдоцна до 15 јули во тековната година утврдува производна цена по килограм произведено винско грозје во тековната година.

(2) Производната цена се утврдува секоја година за најмалку две или повеќе препорачани и одобрени сорти на винско грозје кои заедно се застапени на најмалку 51% од површините под лозови насади со винско грозје согласно со податоците од Националниот регистар на лозови насади од членот 13 од овој закон.

(3) Производната цена од ставот (2) на овој член се утврдува врз основа на методологија за пресметка на трошоците за производство на килограм винско грозје на определена површина и соодветен квалитет.

(4) Методологијата од ставот (3) на овој член, ја пропишува министерот.

Начин на утврдување на производна цена на винско грозје

Член 22

(1) Пресметка на трошоците за производство на килограм винско грозје на определена површина и соодветен квалитет, согласно со методологијата од член 21 од овој закон, ја врши високо образовна или научна институција од областа во земјоделството.

(2) Министерството најдоцна до 31 јануари во тековната година објавува јавен конкурс за избор на институцијата од ставот (1) на овој член.

(3) Јавниот конкурс од ставот (2) на овој член се објавува на веб-страницата на Министерството во времетраење од 15 дена.

(4) Јавниот конкурс од ставот (2) на овој член, особено содржи:

- предмет на услугата што треба да се изврши,
- период во кој треба да се изврши услугата,
- критериуми за избор,
- потребната документација за учество на јавниот конкурс,
- начин на доставување на пријавата за учество на јавниот конкурс и
- друга документација предвидена со јавниот конкурс.

(5) Изборот на институцијата се врши врз основа на најниско понудена цена за услугата во пријавата за учество на јавниот конкурс.

(6) Постапката по јавниот конкурс ја спроведува тричлена комисија, формирана од министерот.

(7) Комисијата од ставот (6) на овој член во рок од 15 дена од денот на завршувањето на јавниот конкурс врши евалуација на пријавите по јавниот конкурс, изготвува записник за извршената евалуација и доставува предлог за избор на најповолен понудувач на јавниот конкурс до министерот.

(8) Министерот врз основа на предлогот од ставот (7) на овој член во рок од осум дена донесува решение за избор на најповолен понудувач по јавниот конкурс.

(9) Решението од ставот (8) на овој член се доставува до сите учесници на јавниот конкурс во рок од 15 дена од денот на донесувањето на решението.

(10) Решението од ставот (8) на овој член е конечно и извршно во управна постапка.

(11) Со избраниот понудувач во рок од 30 дена од денот на донесувањето на решението министерот склучува договор за вршење на услугите кои се предмет на јавниот конкурс.

Цена на винско грозје

Член 23

(1) Цената на винското грозје за производство на вино се утврдува и се исплаќа врз основа на шеќерни единици.

(2) Трговците со винско грозје и производителите на вино се должни во моментот на откупот на винското грозје за производство на вино да ги измерат шеќерните единици на винско грозје и на производителите на винско грозје да им издадат потврда за количината на откупено винско грозје и шеќерни единици на винското грозје за секоја сорта на винско грозје поединечно.

(3) Трговците со винско грозје и производителите на вино се должни најдоцна до почетокот на винската година да објават цена по шеќерна единица за секоја сорта на винско грозје поединечно по која ќе откупуваат винско грозје за производство на вино.

(4) Доколку објавената цена од став (3) на овој член е под производната цена утврдена согласно со членовите 21 и 22 од овој закон зголемена за 25%, откупувачот е должен до Министерството да достави извештај за остварени приходи и расходи од откуп и продажба на винско грозје и производство и продажба на вино во претходната година.

(5) Веродостојноста на податоците во извештајот од ставот (4) на овој член со инспекциски надзор ја проверуваат Државниот инспекторат за земјоделство и Управата за јавни приходи.

(6) Откупувачите од ставот (3) на овој член кои нема да го достават извештајот од ставот (4) на овој член или ќе достават неверодостоен извештај или од податоците во извештајот се утврди дека оствариле приходи за 25% повеќе од реализираните расходи, а објавиле цена под производната цена утврдена согласно со членовите 21 и 22 од овој закон зголемена за 25%, немаат право на финансиска поддршка, согласно со годишната програма за финансиска поддршка во лозарството и винарството од членот 7 од овој закон, како и од годишната програма за финансиска поддршка во земјоделството и годишната програма за финансиска поддршка во руралниот развој, согласно со Законот за земјоделство и рурален развој.

(7) Утврдената цена, согласно со ставот (3) на овој член, може да се намали најмногу до 8% во случај кога исплатата на износот за откупеното винско грозје се врши во целост согласно со членот 20 од овој закон.

(8) Откупот на винско грозје за производство на вино се врши согласно со Законот за земјоделство и рурален развој, доколку поинаку не е уредено со овој закон.

Гарантирана цена

Член 24

Министерството преку годишната програма за финансиска поддршка во лозарството и винарството од членот 7 од овој закон, како и преку годишната програма за финансиска поддршка во земјоделството и годишната програма за финансиска поддршка во руралниот развој, согласно со Законот за земјоделство и рурален развој се грижи секој килограм откупено винско грозје да ја постигне производната цена утврдена согласно со членовите 21 и 22 од овој закон зголемена за 25%.

Проверка

Член 25

(1) Доколку производителот на винско грозје се сомнева во резултатите од мерењето на шеќерните единици на винското грозје од страна на трговците со винско грозје и производителите на вино во моментот на откупот, производителот на винско грозје има право да бара проверка на тие резултати.

(2) Проверката на резултатите ја врши овластената лабораторија од членот 44 од овој закон.

(3) Постапката и рокот за земање на мостра за проверка на резултатите од мерењето на шеќерните единици на винско грозје ги пропишува министерот.

(4) Трошоците за проверката од ставот (2) на овој член се на товар на производителот на винско грозје. Во случај на разлика во резултатите од мерењата на шеќерните единици на винското грозје, цената се пресметува по шеќерните единици утврдени од страна на овластената лабораторија.

Исклучок за исплата и цена на откупено винско грозје

Член 26

(1) Произведеното винско грозје чиј откуп е договорен со писмен договор склучен меѓу производителот на винско грозје и производителот на вино најдоцна до 31 март во тековната година, се исплаќа по цени и период утврдени во договорот под услов во истиот во фиксни износи да е утврдена цената на винското грозје и датум како краен рок за исплата на договорената цена.

(2) По исклучок на ставот (1) на овој член, доколку производителот на вино во време на откуп објави цени повисоки од цената утврдена во договорот за сортата на винско грозје која е предмет на договорот, производителот на вино на производителот на винско грозје му ја исплаќа објавената цена.

Пријавување на количини на купено и продадено грозје

Член 27

(1) Трговците со винско грозје и производителите на вино ги пријавуваат количините на купено и продадено винско грозје од последната берба најдоцна до 30 ноември во подрачните единици на Министерството.

(2) Формата, содржината и начинот на поднесување на пријавите за количините на купено и продадено грозје од последната берба ги пропишува министерот.

(3) Од обврската за пријавување од ставот (1) на овој член изземени се трговците со винско грозје кои пласираат помалку од 1000 kg грозје годишно.

Врска со внатрешните регистри

Член 28

Пријавите од членовите 18, 27 и 35 од овој закон се поднесуваат врз основа на влезните и излезните регистри од членот 54 од овој закон.

III. ПРОИЗВОДСТВО НА ВИНО

Сурувина за производство на вино

Член 29

(1) Само грозјето добиено од вински сорти на грозје, во согласност со класификацијата од членот 37 од овој закон, може да биде употребено за производство на вино.

(2) Виното кое не е добиено од вински сорти на грозје, во согласност со класификацијата од членот 37 од овој закон, како и виното кое не ги исполнува условите утврдени со прописите за енолошките средства и постапки, не може да се стави во промет.

(3) Виното од ставот (2) на овој член може да се користи само за сопствените потреби на производителот, за производство на вински оцет или за дестилација.

Забрана

Член 30

(1) Свежо грозје, шира, шира во ферментација, концентрирана шира, пречистена концентрирана шира, шира во ферментација прекината со додавање на алкохол, сок од грозје и концентриран сок од грозје од увоз не можат да се употребат за производство на вино или да се додаваат на вино во Република Северна Македонија.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член производот-концентриран сок од грозје по потекло од државите на ЕУ или од државите кандидати за членство во ЕУ, можат да се употребуваат во домашно производство на вино, по претходна Одлука за согласност од Владата на предлог на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство за тековната винска година.

(3) Во одлуката од ставот (2) на овој член задолжително да се содржи количината на увезениот производ концентриран сок од грозје, кој може да биде употребен во домашното производство на еден литар вино.

(4) Се забранува додавање сахароза во вино, освен заради производство на пенливи вина.

(5) Се забранува производство на вино со повторна ферментација на комињето.

Забрана за производство на вино од грозје кое потекнува од нерегистрирани лозови насади

Член 31

Грозјето кое потекнува од лозови насади кои не се пријавени во Националниот регистар на лозови насади од членот 13 од овој закон не може да се користи за производство на вино.

Енолошки средства и постапки

Член 32

(1) Производство на вино се врши со примена на одобрени енолошки средства и постапки.

(2) Енолошките средства и постапки се применуваат заради правилна винификација, чување или нега на виното и другите производи од винско грозје и вино.

(3) Енолошките средства, постапките и карактеристиките во производството на вино, како и максималните одобрени количини на енолошки средства кои се употребуваат во производството на вино и органско вино, ги пропишува министерот.

Дополнување и намалување на јачина на алкохол

Член 33

(1) Во години со исклучително лоши климатски услови, Министерството ќе одобри дополнување на природната јачина на алкохол по волумен на свежо грозје, шира, шира во ферментација, младо вино во ферментација и вино добиено од сорти на грозје за производство на вино од членот 37 од овој закон.

(2) Дополнувањето на природната јачина на алкохол по волумен не може да биде повисока од 2% волуменски.

(3) Свежо грозје, шира од грозје, делумно ферментирана шира од грозје, ново вино уште во ферментација и вино може да подлежат на закиселување и откиселување.

(4) Закиселувањето на производите од ставот (3) на овој член може да се врши само до граница од 4 g/l изразена како винска киселина, или 53,3 милиеквиваленти на литар.

(5) Откиселувањето на вино може да се врши само до граница од 1 g/l изразена како винска киселина, или 13,3 милиеквиваленти на литар.

(6) За намалување на дел или приближно целата содржина на етанол во вино, пенливо вино, квалитетно пенливо вино, квалитетно ароматично пенливо вино, газирано пенливо вино, полупенливо вино и газирано полупенливо вино, самостојно или во комбинација се користат следниве процеси на деалкохолизација:

- а) делумно вакумско испарување,
- б) мембрански техники и
- в) дестилација.

(7) Процесите на деалкохолизација од ставот (6) на овој член не смеат да доведат до органолептички дефекти на производите за кои се употребуваат и не смеат да се користат заедно со зголемување на содржината на шеќер во шира.

(8) Одобрувањето од ставот (1) на овој член се дава по барање на производителите на вино запишани во Регистарот од член 39 од овој закон.

(9) Барањето од ставот (8) на овој член треба да е поднесено од производителите на вино запишани во Регистарот од член 39 од овој закон кои произвеле најмалку 2/3 од вкупното годишно производство на вино во претходната година.

(10) Исклучително лоши климатски услови од ставот (1) на овој член се утврдуваат врз основа на збирот на средно дневни температури од +10 °C и над +10 °C во вегетацискиот период од 1 април до 31 октомври во тековната година.

(11) За година со исклучително лоши климатски услови може да се утврди годината во која збирот на средно дневните температури во вегетацискиот период од ставот (10) на овој член е помал од 3.000 °C.

(12) Збирот на средно дневните температури во вегетацискиот период од ставот (10) на овој член се утврдува врз основа на податоците на Управата за хидрометеоролошки работи.

(13) Министерот во рок од 30 дена од денот на поднесувањето на барањето за дополнување на природната јачина на алкохол по волумен, донесува решение со кое одлучува по барањето.

Обврска за евиденција

Член 34

(1) Производителите на вино се должни да водат евиденција за применетите енолошки средства и постапки од членот 32 од овој закон.

(2) Секоја примена на енолошки средства и постапки треба да се евидентира најдоцна пред истекот на денот кога истите се применети.

(3) Формата, содржината и начинот на водење на евиденцијата за применетите енолошки средства и постапки од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот.

Пријавување на производство на вино

Член 35

(1) Производителите на вино ги пријавуваат количините на вино произведени од тековната винска година и од претходните вински години, најдоцна до 31 декември во подрачните единици на Министерството.

(2) Формата, содржината и начинот на поднесување на пријавите за количините на вино произведени од тековната винска година и од претходните вински години ги пропишува министерот.

Методи за физичко-хемиска анализа на виното

Член 36

Референтните методи за физичко-хемиска анализа на виното се објавените и препорачани методи на Меѓународната организација за лозарство и винарство (ОИВ).

Класификација на сорти на грозје за производство на вино

Член 37

(1) Сортите на грозје за производство на вино се класифицираат на „препорачани“ и „одобрени“ сорти. Сите класифицирани сорти на грозје за производство на вино припаѓаат на родот *Vitis vinifera* или потекнуваат од вкрстување на овој род со други видови од родот *Vitis*, одобрени од Меѓународната организација за лозарство и винарство (ОИВ).

(2) Само оние сорти на грозје што се утврдени во класификацијата може да бидат садени, повторно садени или прекалемувани за производство на вино.

(3) Ограничувањето од ставот (2) на овој член не се однесува на лозовите насади наменети за научни истражувања и експерименти.

(4) Сортите Noah, Othello, Isabelle, Jacquez, Clinton и Herbemont не се предмет на класификацијата од ставот (1) на овој член.

(5) Класификацијата на сортите на грозје за производство на вино од ставот (1) на овој член за секоја област за производство на вино во Република Северна Македонија, согласно со поделбата на географските области од членот 59 од овој закон, ги пропишува министерот.

Забрана за дестилација

Член 38

Производителите на вино не смеат да ги користат комињето и винскиот талог добиен од производството на вино за дестилација во истите простории и со истата опрема со која произведуваат вино.

Регистар на производители на вино

Член 39

(1) Производство на вино заради ставање на вино во промет може да врши физичко или правно лице кое:

- располага со соодветни простории и опрема за производство на вино во своја сопственост или користи простории и опрема во сопственост на друго физичко или правно лице кое нема финансиски обврски за купено винско грозје во претходните години,

- правното лице да има вработено најмалку едно лице со завршено високо образование од областа на винарството, лозарството, енологијата или прехранбената технологија или со договор да има ангажирано лице со завршено високо образование од областа на винарството, лозарството, енологијата или прехранбената технологија доколку капацитетот за преработка и чување на виното не надминува 100.000 литри годишно,

- физичкото лице да има завршено високо образование од областа на винарството, лозарството, енологијата или прехранбената технологија или со договор да има ангажирано лице со завршено високо образование од областа на винарството, лозарството, енологијата или прехранбената технологија или физичкото лице да има завршено најмалку средно образование, доколку капацитетот за преработка и чување на виното не надминува 50.000 литри годишно,

- нема доспеани финансиски обврски за откупеното винско грозје согласно со овој закон и

- не било избришано од Регистарот на производители на вино во претходната календарска година.

(2) Заради евиденција на производителите на вино, Министерството води Регистар на производители на вино во електронска форма.

(3) Физичките или правните лица кои ги исполнуваат условите од ставот (1) на овој член може да поднесат до Министерството барање за упис во Регистарот на производители на вино во хартиена форма или во електронска форма со употреба на средство за електронска идентификација преку Националниот портал за електронски услуги или преку посредник за административни услуги по електронски пат во Министерството согласно прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги.

(4) Овластеното службено лице од Министерството кое ја води постапката за упис во Регистарот на производители на вино, во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето од ставот (3) на овој член и во зависност од тоа дали физичкото или правното лице ги исполнува условите од ставот (1) на овој член донесува решение за упис во Регистарот на производители на вино или решение за одбивање на барањето како неосновано.

(5) Решението од ставот (4) на овој член може да биде издадено и во форма на електронски документ кој се доставува до профилот на правното лице корисник на Националниот портал за електронски услуги или во Една точка за услуги, согласно прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги.

(6) Формата и содржината на барањето од ставот (3) на овој член ги пропишува министерот.

(7) Поблиските услови во поглед на просториите и опремата за производство на вино од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот.

(8) Производителот на вино кој ќе престане да ги исполнува условите од ставот (1) на овој член се брише од Регистарот на производители на вино согласно член 40 ставови (3) и (4) од овој закон.

(9) Против решението за упис во Регистарот на производители на вино, решението за одбивање на барањето и решението за бришење од Регистарот на производители на вино може да се поднесе жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен во рок од 15 дена од денот на приемот на решението.

(10) Жалбата од ставот (9) на овој член може да биде поднесена и во електронска форма со употреба на средство за електронска идентификација преку Националниот портал за електронски услуги согласно прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги.

(11) Начинот на пријавување во Регистарот на производители на вино и бришење од Регистарот на производители на вино, потребната документација, како и формата, содржината и начинот на водење на Регистарот за производители на вино ги пропишува министерот.

(12) Доказот за исполнување на условот од ставот (1) алинеја 5 на овој член се обезбедува од сопствената евиденција на Министерството.

Извештаи

Член 40

(1) Запишаните производители на вино во Регистарот на производители на вино од членот 39 став (2) од овој закон кои вршеле откуп на винско грозје во тековната година, се должни најдоцна до 31 октомври во тековната година за обврските за исплата кога исплатата се врши во целост и во рок од пет дена од истекот на роковите за исплата кога исплатата се врши на рати согласно со членот 20 од овој закон да достават до Министерството извештаи за исполнување на условот од членот 39 став (1) алинеја 4 од овој закон.

(2) Веродостојноста на податоците во извештаите од ставот (1) на овој член ја утврдува Државниот инспекторат за земјоделство, со инспекциски надзор кај производителот на вино.

(3) Доколку со инспекцискиот надзор од ставот (2) на овој член се утврди неверодостојност на податоците во извештаите со податоците од книговодствената евиденција кај производителот на вино, Државниот инспекторат за земјоделство до Министерството доставува предлог за бришење на производителот на вино од Регистарот на производители на вино со записник за извршен инспекциски надзор.

(4) Во рок од 15 дена од денот на приемот на предлогот од ставот (3) на овој член овластеното службено лице од Министерството кое ја води постапката за бришење од Регистарот на производители на вино донесува решение за бришење на запишаниот производител на вино од Регистарот на производители на вино.

(5) Решението од ставот (4) на овој член може да биде издадено и во форма на електронски документ кој се доставува до профилот на правното лице корисник на Националниот портал за електронски услуги или во Една точка за услуги, согласно прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги.

(6) Од Регистарот на производители на вино се брише и производителот на вино кој нема да достави извештаите во рокот од ставот (1) на овој член.

(7) Против решението за бришење од Регистарот на производители на вино може да се поднесе жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен во рок од 15 дена од денот на приемот на решението.

(8) Жалбата од ставот (7) на овој член може да биде поднесена и во електронска форма со употреба на средство за електронска идентификација преку Националниот портал за електронски услуги согласно со прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги.

(9) Формата и содржината на извештаите од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот.

Повторен упис во Регистарот на производители на вино

Член 41

(1) По исклучок од членот 39 ставот (1) алинеја 5 од овој закон, производителот на вино кој бил избришан од Регистарот од членот 39 од овој закон, во текот на истата или наредната календарска година, може по поднесено барање до Министерството повторно да биде запишан во Регистарот на производители на вино доколку:

- ги исполнува условите од членот 39 став (1) алинеи 1, 2, 3 и 4 од овој закон и
- плати надоместок за повторен упис на сметка на Буџетот на Република Северна Македонија согласно со податоците од извештаите од членот 40 од овој закон во висина од:

1) 10% од неисплатените финансиски обврски за купено винско грозје кои доспеале за исплата до 15 декември во годината кога е извршен откупот;

2) 10% од неисплатените финансиски обврски за купено винско грозје кои доспеале за исплата до 15 февруари наредната година од годината кога е извршен откупот;

3) 10% од неисплатените финансиски обврски за купено винско грозје кои доспеале за исплата до 30 април наредната година од годината кога е извршен откупот и

4) 10% од неисплатените финансиски обврски за купено винско грозје кога исплатата се врши во целост, согласно со членот 20 од овој закон и

- на лицата кон кои има неисплатени финансиски обврски за купено винско грозје им исплатил казнена камата согласно со Законот за облигационите односи за периодот од истекот на рокот за доставување на извештаите од членот 40 од овој закон па се до целосната исплата на доспеаната обврска.

(2) Овластеното службено лице од Министерството кое ја води постапката за упис во Регистарот на производители на вино во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето од ставот (1) на овој член донесува решение за упис во Регистарот на производители на вино или решение за одбивање на барањето како несоновано.

(3) Решенијата од ставот (2) на овој член може да бидат издадени и во форма на електронски документи кои се доставуваат до профилот на правното лице корисник на Националниот портал за електронски услуги или во Една точка за услуги, согласно прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги.

(4) Формата и содржината на образецот на барањето од ставот (1) на овој член и потребната документација за докажување на исполнетоста на условите од ставот (1) алинеи 2 и 3 на овој член ги пропишува министерот.

IV. ПАЗАР И ПРОМЕТ СО ВИНО

Ставање на вино во промет

Член 42

(1) Вино произведено во Република Северна Македонија може да стави во промет само производител на вино запишан во Регистарот на производители на вино од членот 39 ставот (2) од овој закон.

(2) Вино увезено во Република Северна Македонија може да стави во промет само правно лице запишано во Регистарот на увозници на вино од членот 51 од овој закон.

(3) Извоз на вино произведено во Република Северна Македонија може да врши производителот на вино или друго правно лице сопственик на вино за кое е издадено решение за ставање на виното во промет.

(4) Извоз на вино, производи од винско грозје и производи од вино може да се врши само со придружен документ, кој го издава државниот инспектор за земјоделство по поднесено барање во хартиена форма или во електронска форма со употреба на средство за електронска идентификација преку Националниот портал за електронски услуги или преку посредник за административни услуги по електронски пат во Државниот инспекторат за земјоделство, согласно прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги.

(5) Државниот инспектор за земјоделство по претходно земени мостри го издава придружниот документ од ставот (4) на овој член најдоцна во рок од три дена од денот на приемот на барањето од ставот (4) на овој член.

(6) Придружниот документ од ставот (4) на овој член може да биде издаден и во форма на електронски документ, кој се доставува до профилот на правното лице корисник на Националниот портал за електронски услуги или преку посредник за административни услуги по електронски пат во Државниот инспекторат за земјоделство или преку квалификувана електронска препорачана достава на електронската адреса заведена на подносителот на барањето, согласно прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги.

(7) Формата и содржината на образецот на барањето од ставот (4) на овој член, како и формата и содржината на придружниот документ од ставот (4) на овој член ги пропишува министерот.

Земање на мостри

Член 43

(1) Пред ставањето во промет производителот на виното е должен да поднесе барање до Министерството во хартиена форма или во електронска форма со употреба на средство за електронска идентификација преку Националниот портал за електронски услуги или преку посредник за административни услуги по електронски пат во Министерството, согласно прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги, заради добивање на решение за ставање на виното во промет.

(2) Министерството во рок од три работни дена од денот на приемот на барањето од ставот (1) на овој член истото го доставува до Државниот инспекторат за земјоделство, кој преку државен инспектор за земјоделство зема мостри во рок од три работни дена од денот на приемот на барањето и истите ги доставува на физичко-хемиска анализа и органолептичко оценување.

(3) Државниот инспектор за земјоделство зема една мостра во пет примероци од кои еден примерок останува кај производителот на вино, до лабораторија овластена согласно членот 44 од овој закон се доставуваат два примерока за физичко-хемиска анализа и еден примерок се доставува за органолептичко оценување, доколку органолептичкото оценување не го врши производителот на виното и еден примерок останува во Државниот инспекторат за земјоделство и се чува во соодветни услови во период од три месеци.

(4) Начинот и постапката за земање и чување на мостри, заради издавање на решение за ставање на виното во промет и заради издавање на придружен документ, ги пропишува министерот.

(5) Формата и содржината на образецот на барањето од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот.

Физичко-хемиска анализа на виното

Член 44

(1) Физичко-хемиска анализа на виното заради ставање на виното во промет се врши во лаборатории овластени од Министерството.

(2) Лабораториите од ставот (1) на овој член, за вршење на физичко-хемиска анализа на вино треба:

- да поседуваат сертификат за акредитација на лабораторијата за општите барања на компетентност на лаборатории за тестирање и калибрација по стандардот ISO 17025,

- да се акредитирани од страна на Институтот за акредитација на Република Северна Македонија за соодветните методи за вршење на физичко-хемиска анализа на вино од членот 36 од овој закон,

- да имаат вработено најмалку еден лаборант со завршено средно образование, три стручни лица со завршено високо образование од областа на агрономијата, хемиските или технолошките науки и најмалку еден раководител со звање магистер на хемиски науки и

- да има соодветни простории и опрема.

(3) Заради вршење на физичко-хемиска анализа на вино Министерството овластува најмалку две лаборатории кои ги исполнуваат условите од ставот (2) на овој член.

(4) Основните параметри кои се предмет на физичко-хемиска анализа на виното, поблиските услови во однос на просториите и опремата кои треба да ги исполнува лабораторијата од ставот (1) на овој член и начинот на издавање на овластувањето за вршење на физичко-хемиска анализа на виното ги пропишува министерот.

(5) На барање на производителот на вино, лабораторијата од ставот (1) на овој член може да врши анализа и на други параметри различни од оние наведени во ставот (4) на овој член.

(6) Лабораторијата од ставот (1) на овој член е должна да изврши физичко-хемиска анализа на виното и да ги достави резултатите од анализата до Министерството, Државниот инспекторат за земјоделство, производителот на вино, како и до увозникот за виното од увоз, само доколку се врши физичко-хемиска анализа на вино од увоз, во рок од три работни дена од денот на приемот на мострите.

(7) Доколку резултатите од физичко-хемиската анализа на виното од увоз не се во согласност со одредбите од овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон, лабораторијата од ставот (1) на овој член нема да издаде извештај за физичко-хемиска анализа на виното.

(8) Трошоците за вршење на физичко-хемиската анализа се на товар на барателот и се определуваат во зависност од стварно направените трошоци.

(9) Висината и начинот на наплата на трошоците од ставот (8) на овој член ги пропишува министерот.

Суперанализа на виното

Член 45

(1) Ако барателот од членот 43 став (1) од овој закон не е задоволен од резултатот од анализата, може во рок од осум дена од денот на доставувањето на резултатите од физичко-хемиската анализа од членот 44 од овој закон, да побара од државниот инспектор за земјоделство кој ја зел мострата, вториот примерок од мострата земена во исто време и на ист начин да ја испрати на суперанализа.

(2) Суперанализа на мостра може да бара и државниот инспектор за земјоделство кој ја зел мострата.

(3) Ако резултатите од суперанализата и од првичната физичко-хемиска анализа не се исти, меродавен е резултатот од суперанализата.

(4) Лабораторијата што ја вршела првичната физичко-хемиска анализа не може да врши и суперанализа.

(5) Физичко-хемиска анализа и суперанализа на вино и други производи од винско грозје и вино се врши со методите донесени во согласност со членот 36 од овој закон.

Аналитичко тестирање

Член 46

(1) За утврдување на физичко-хемиските својства и содржината на одредени материи во виното се врши аналитичко тестирање.

(2) Аналитичко тестирање од ставот (1) на овој член вршат лаборатории овластени согласно членот 44 од овој закон.

(3) Аналитичкото тестирање од ставот (1) на овој член се состои од основна физичко-хемиска анализа на виното на основните параметри пропишани со подзаконскиот пропис од членот 44 став (4) од овој закон, како и на дополнителни параметри кои може да се предвидат со елаборатот за заштита на ознака на потекло и/или географска ознака или спецификацијата за заштита на традиционална ознака.

(4) Трошоците за вршење на аналитичкото тестирање од ставот (1) на овој член се на товар на барателот и се пропишуваат со подзаконскиот пропис од членот 44 став (9) од овој закон.

(5) Дополнителните параметри предмет на аналитичко тестирање ги пропишува министерот со подзаконскиот пропис од членот 44 став (4) од овој закон.

Органолептичко оценување на виното

Член 47

(1) Вината во однос на органолептичките својства мора да ги исполнуваат барањата во поглед на изгледот (боја и бистрина), арома и вкус.

(2) За вина со ознака на потекло произведени согласно овој закон, со органолептичко оценување, покрај својствата од ставот (1) на овој член треба да се потврдат и својствата типични за виното утврдени во елаборатот за заштита на ознаката на потекло.

(3) Органолептичкото оценување на виното се врши од лабораторија овластена согласно членот 44 од овој закон преку дегустациона комисија составена од пет члена.

(4) Лабораториите овластени согласно членот 44 од овој закон, органолептичко оценување можат да вршат по претходно добиено овластување за органолептичко оценување од овластеното службено лице од Министерството.

(5) Овластувањето од ставот (4) на овој член се издава на лабораторија овластена согласно со членот 44 од овој закон, која има просторија за дегустација соодветна за вршење на органолептичко оценување во познати и контролирани услови и соодветна опрема за органолептичко оценување на вино.

(6) Поблиските услови од ставот (5) на овој член во однос на просториите и опремата кои треба да ги исполнува лабораторијата од ставот (3) на овој член и начинот на издавање на овластувањето за вршење на органолептичко оценување на виното, ги пропишува министерот.

(7) Заради издавање на решение за ставање на вино без географски назив и вино со географска ознака во промет, органолептичкото оценување на виното може да го врши и производителот на вино кој го произвел виното кое е предмет на оценување.

Дегустациска комисија

Член 48

(1) Лабораториите овластени согласно со членот 44 од овој закон определуваат лица од листа на дегустатори на вино за членови на дегустациска комисија.

(2) Министерството на својата веб-страницата објавува листа на дегустатори на вино и листа на меѓународни признаени сертификати за органолептичко оценување на вино.

(3) Во листата на дегустатори на вино може да биде запишано и објавено физичко лице кое поседува најмалку еден од меѓународно признатите сертификати за органолептичко оценување на вино, објавени во листата од ставот (2) на овој член.

(4) Физичкото лице кое бара да биде запишано и објавено во Листата на дегустатори на вино поднесува барање до Министерството и доказ за поседување на најмалку еден од меѓународно признатите сертификати за органолептичко оценување на вино објавен во Листата од ставот (2) на овој член.

(5) Овластеното службено лице на Министерството кое ја води постапката по барањето од ставот (4) на овој член, во рок од 15 дена од денот на приемот на барањето и доказот од ставот (4) на овој член, донесува решение за усвојување на барањето и го запишува и објавува физичкото лице во Листата на дегустатори на вино.

(6) Лабораторијата овластена согласно со членот 44 од овој закон е должна да изврши органолептичко оценување на виното и да ги достави резултатите до Министерството во рок од пет работни дена од денот на приемот на мострата.

(7) Начинот на оценување на органолептичките својства на виното го пропишува министерот.

(8) Трошоците за вршење на органолептичкото оценување на вино заради добивање на решение за ставање на виното во промет се на товар на барателот и се определуваат во зависност од стварно направените трошоци потребни за спроведување на органолептичкото оценување на вино.

(9) Висината и начинот на наплата на трошоците од ставот (8) на овој член ги пропишува министерот.

Решение за ставање на виното во промет

Член 49

(1) Производителот на вино може да врши промет на вино врз основа на решение за ставање на виното во промет.

(2) Овластеното службено лице од Министерството кое ја води постапката за ставање на виното во промет, врз основа на поднесено барање за ставање на виното во промет во хартиена форма или во електронска форма со употреба на средство за електронска идентификација преку Националниот портал за електронски услуги или преку посредник за административни услуги по електронски пат во Министерството, согласно прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги, како и врз основа на резултатите од физичко-хемиската анализа и органолептичкото оценување на виното и записникот од државниот инспектор за земјоделство за земање на мостри донесува решение за ставање на виното во промет.

(3) Со решението за ставање на виното во промет се утврдува:

- комерцијално име/имиња под кое виното се става во промет,
- традиционален назив на виното, во случај на вино со традиционален назив,
- географски назив, во случај на вино со географски назив,
- годината на берба и
- количината на вино.

(4) Решението од ставот (3) на овој член важи до исцрпувањето на количината на која се однесува решението, освен доколку производителот на вино не поднесе барање за престанување на важност на решението пред исцрпување на количината.

(5) Овластеното службено лице од Министерството кое ја води постапката за ставање на вино во промет во рок од десет дена од денот на приемот на барањето од ставот (2) на овој член донесува решение за ставање на виното во промет, односно решение за одбивање на барањето за ставање на виното во промет.

(6) Овластеното службено лице од Министерството во рок од десет дена од денот на приемот на барањето од ставот (4) на овој член донесува решение за престанување на важност на решението за ставање на виното во промет пред исцрпување на количината, односно решение за одбивање на барањето за престанување на важност на решението за ставање на виното во промет пред исцрпување на количината.

(7) Формата и содржината на барањата од ставовите (2) и (4) на овој член ги пропишува министерот.

(8) Решенијата од ставовите (5) и (6) на овој член може да бидат издадени и во форма на електронски документи кои се доставуваат до профилот на правното лице корисник на Националниот портал за електронски услуги или во Една точка за услуги, согласно прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги.

(9) Против решенијата од ставот (5) на овој член и решенијата од ставот (6) на овој член може да се поднесе жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен во рок од 15 дена од денот на приемот на решението.

(10) Жалбата од ставот (9) на овој член може да биде поднесена и во електронска форма со употреба на средство за електронска идентификација преку Националниот портал за електронски услуги согласно прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги.

Исклучок при ставање на вино во промет

Член 50

(1) По исклучок од членот 42 став (1) од овој закон, вино во промет може да стави и производител на вино кој е избришан од Регистарот на производители на вино, како и производител на вино на кој е издадено решение за бришење од Регистарот на производители на вино и има поднесено жалба, а има произведени количини на вино за кои не е издадено решение за ставање на виното во промет или придружен документ.

(2) Производителот на вино од ставот (1) на овој член може да поднесе барање за добивање на решение за ставање на виното во промет во хартиена форма или во електронска форма со употреба на средство за електронска идентификација преку Националниот портал за електронски услуги или преку посредник за административни услуги по електронски пат во Министерството, согласно прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги, најдоцна во рок од 60 дена од денот на приемот на решението за бришење од Регистарот на производители на вино.

(3) Кон барањето од ставот (2) на овој член, односно кон барањето за издавање на придружен документ, производителот на вино од ставот (1) на овој член доставува и изјава од одговорното лице дадена на нотар, под материјална и кривична одговорност, дека финансиските средства остварени од продажбата на виното ставено во промет согласно со поднесено барање од ставот (2) на овој член, ќе ги употреби првенствено за исплата на долгови по основа на купено, а неплатено грозје.

(4) За финансиските средства остварени од продажбата на виното кое ќе го стави во промет согласно со овој член и за начинот на трошење на истите, производителот на вино од ставот (1) на овој член доставува извештај до Државниот инспекторат за земјоделство на секои 15 дена од денот на приемот на решението за ставање на виното во промет.

(5) По исклучок на ставовите (1), (2), (3) и (4) на овој член, решение за ставање на вино во промет согласно со членовите 42, 43, 44, 45, 47 и 49 од овој закон може да се издаде на производителот на вино од ставот (1) на овој член за кој е во тек стечајна постапка, а произведеното вино е дел од стечајна маса која треба да се продаде согласно со одлуките на стечајните органи или за кој е одобрен план за реорганизација.

Регистар на увозници на вино

Член 51

(1) Министерството води Регистар на увозници на вино во електронска форма.

(2) Во Регистарот од ставот (1) на овој член може да се запише правно лице кое е регистрирано за вршење трговска дејност.

(3) За запишување во Регистарот на увозници на вино правното лице од ставот (2) на овој член поднесува барање до Министерството во хартиена форма или во електронска форма со употреба на средство за електронска идентификација преку Националниот портал за електронски услуги или преку посредник за административни услуги по електронски пат во Министерството, согласно прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги.

(4) Кон барањето од ставот (3) на овој член се доставува и Документ за регистрирана дејност издаден од Централниот регистар на Република Северна Македонија, не постар од еден месец.

(5) Овластеното службено лице од Министерството кое ја води постапката за запишување во Регистарот од ставот (1) на овој член е должно доказот од ставот (4) на овој член по службена должност да го побара од Централниот регистар на Република Северна Македонија во рок од три дена од денот на приемот на барањето.

(6) Овластеното службено лице од Централниот регистар на Република Северна Македонија од кое е побаран доказот од ставот (4) на овој член е должно истиот да го достави до Министерството во електронска форма преку Националната платформа за интероперабилност согласно со прописите од областа на електронското управување и електронските услуги во рок од три работни дена од денот на приемот на барањето од ставот (5) на овој член.

(7) Овластеното службено лице од Министерството, во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето од ставот (3) на овој член донесува решение за упис во Регистарот на увозници на вино или решение за одбивање на барањето како неосновано.

(8) Решенијата од ставот (7) на овој член може да бидат издадени и во форма на електронски документи, кои се доставуваат до профилот на правното лице корисник на Националниот портал за електронски услуги или во Една точка за услуги, согласно со прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги.

(9) Формата, содржината и начинот на водење на Регистарот од ставот (1) на овој член, како и формата и содржината на образецот на барањето од ставот (3) на овој член ги пропишува министерот.

Увоз на вино

Член 52

(1) Пред ставањето на виното во промет увозникот на виното е должен да поднесе барање до Државниот инспекторат за земјоделство во хартиена форма или во електронска форма со употреба на средство за електронска идентификација преку Националниот портал за електронски услуги или преку посредник за административни услуги по електронски пат во Државниот инспекторат за земјоделство, согласно прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги заради добивање на извештај за физичко-хемиска анализа на виното и уверение за квалитет/сертификат, издаден согласно со Законот за Државниот инспекторат за земјоделство.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член увозникот на виното пред ставање на виното во промет не е должен да поднесе барање до Државниот инспекторат за земјоделство заради добивање на извештај за физичко-хемиска анализа на виното и уверение за квалитет/сертификат издаден согласно Законот за Државниот инспекторат за земјоделство, во случај кога виното е со потекло од земјите членки на Европската Унија и/или е со потекло од земји со кои Република Северна Македонија има склучено билатерални договори за меѓусебно признавање на уверенијата за физичко-хемиска анализа на виното.

(3) Државниот инспектор за земјоделство е должен во рок од седум работни дена од денот на приемот на барањето од ставот (1) на овој член да земе мостри и истите да ги достави на физичко-хемиска анализа до лабораторија овластена согласно член 44 од овој закон.

(4) Државниот инспектор за земјоделство зема една мостра во четири примероци, од кои еден примерок останува кај увозникот на виното, два примерока се доставуваат за физичко-хемиска анализа до лабораторија овластена согласно со членот 44 од овој закон и еден примерок останува во Државниот инспекторат за земјоделство и се чува во соодветни услови во период од три месеци.

(5) Начинот и постапката на земање и чување на мостри заради издавање на извештајот за физичко-хемиска анализа на виното од ставот (1) на овој член, ги пропишува министерот.

(6) Формата и содржината на образецот на барањето од ставот (1) на овој член, ги пропишува министерот.

Придружни документи за производи од винско грозје, вино и производи од вино

Член 53

(1) Производите од винско грозје, вино и производи од вино опфатени со овој закон, во внатрешниот промет мора да бидат придружени со придружен документ официјално проверен од страна на државен инспектор за земјоделство во инспекциски надзор.

(2) Придружниот документ од ставот (1) на овој член и една негова копија, производителот на винско грозје, вино или производи од вино ги чува најмалку пет години од крајот на календарската година во која биле издадени.

(3) Формата, содржината и начинот на издавањето на придружниот документ од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот.

Влезни и излезни регистри

Член 54

(1) Правните и физичките лица кои вршат производство и/или промет на вино за производите од винско грозје, вино и производи од вино се должни да водат одделни влезни и излезни регистри за истите производи.

(2) Влезните и излезните регистри од ставот (1) на овој член содржат континуирани податоци најмалку за:

- описот на производот кој бил внесен и/или изнесен,
- точната количина на производот која што била внесена и/или изнесена и
- датумот на влез и/или излез.

(3) Влезните и излезните регистри од ставот (1) на овој член се чуваат најмалку пет години од крајот на календарската година во која последно биле пополнети.

(4) Влезните и излезните регистри од ставот (1) на овој член ги контролира Државниот инспекторат за земјоделство.

(5) Формата, содржината и начинот на водење на влезните и излезните регистри од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот.

V. РЕГИСТРАЦИЈА И ЗАШТИТА НА ГЕОГРАФСКИОТ НАЗИВ НА ВИНОТО СО ОЗНАКА НА ПОТЕКЛО И ГЕОГРАФСКА ОЗНАКА И НА ТРАДИЦИОНАЛНИОТ НАЗИВ НА ВИНОТО СО ТРАДИЦИОНАЛНА ОЗНАКА

Примена на ознака на потекло, географска ознака и традиционална ознака

Член 55

(1) Географскиот назив на виното на национално и на меѓународно ниво се заштитува со ознака на потекло (ЗОП) или со географска ознака (ЗГО).

(2) Традиционалниот назив на виното на национално и на меѓународно ниво се заштитува со традиционална ознака.

Ознака на потекло и географска ознака

Член 56

(1) Ознаката на потекло е назив, вклучително и традиционално користено име, кое се користи за опис на вино кое ги исполнува следниве барања:

- потекнува од одредено место, регион или во исклучителни и во соодветно оправдани случаи, земја,
- чиј квалитет или карактеристики, во најголем дел или исклучиво се под влијание на географското подрачје и неговите природни и човечки фактори,
- е произведено од винско грозје кое потекнува исклучиво од дефинираното географско подрачје и
- сите производствени процеси на вино во целост се одвиваат во дефинираното географско подрачје.

(2) Географска ознака е назив, вклучително традиционално користено име, кое се користи за опис на вино кое ги исполнува следниве барања:

- потекнува од одредено место, регион или во исклучителни и во соодветно оправдани случаи, земја,
- со специфичен квалитет, углед или друго обележје кои се припишуваат на географското потекло,
- е произведено од најмалку 85% од винско грозје кое потекнува од дефинираното географско подрачје и
- сите производствени процеси на вино во целост се одвиваат во дефинираното географско подрачје.

(3) Означување на вината со ознака на потекло се врши со географски или негеографски поими.

(4) Негеографските поими од ставот (3) на овој член може да се користат само доколку истите со долга употреба во прометот станале општопознати како традиционални за означување на виното.

Традиционален назив

Член 57

(1) Традиционален назив е поим кој традиционално се користел за означување на вино кое има:

- ознака на потекло или географска ознака или
- е произведено со специфичен произведен метод, метод на созревање, квалитет, боја, вид, место, настан или друго обележје кои се припишуваат на традицијата на виното со ознака на потекло или географска ознака.

(2) Традиционалниот назив кој се користи за означување на виното кое ги исполнува условите од ставот (1) на овој член се означува со традиционална ознака.

Генерички назив, називи на вински сорти, хомоними и трговска марка

Член 58

(1) Генерички назив не може да се регистрира како ознака на потекло, географска ознака или традиционална ознака на вино.

(2) Називот на винската сорта на грозје не може да биде содржан или составен дел од ознаката на потекло или географската ознака.

(3) Називот кој во целост или делумно е хомонимен со називот кој веќе е регистриран во согласност со овој закон, ќе се регистрира со соодветно почитување на локалната и традиционалната употреба на називот, освен ако не постои ризик од доведување во заблуда на потрошувачите.

(4) Хомонимен назив кој погрешно ги упатува потрошувачите дека производот доаѓа од некое друго географско подрачје нема да се регистрира, дури и кога таквиот назив се однесува за вистинско подрачје, регион или место на потекло.

(5) При употреба на регистриран назив кој е хомоним се води сметка да постои соодветна разлика меѓу хомонимот кој е регистриран подоцна и називот кој веќе е запишан во соодветниот регистар од членот 71 од овој закон.

(6) Кога барањето за регистрација на трговската марка е поднесено по денот на поднесување на барањето за заштита на ознаката на потекло или географската ознака или традиционалната ознака во согласност со одредбите од овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон, барањето за регистрација на трговската марка ќе биде одбиено.

(7) Државниот завод за индустриска сопственост по службена должност од Министерството треба да обезбеди доказ дека за виното за кое е поднесено барање за трговска марка не е претходно поднесено барање, односно истото не е регистрирано со ознака на потекло, географска ознака или традиционална ознака.

Географски области

Член 59

(1) Заради заштита на географските називи на виното, областите погодни за производство на вино се делат на:

- региони и реони и
- виногорја, локалитети и месности.

(2) Региони и реони се прецизно дефинирани географски области со физички или административни граници за производство на вино со географска ознака.

(3) Виногорја, локалитети и месности се прецизно дефинирани географски области со физички или административни граници за производство на вино со ознака на потекло.

(4) Границите на географските области од ставовите (2) и (3) на овој член се утврдуваат со елаборатот од членот 63 од овој закон.

Класификација на вината со географски назив и традиционален назив

Член 60

(1) Традиционални називи за вина со ознака на потекло и географска ознака од членот 57 став (1) алинеја 1 од овој закон се:

- вина со географска ознака (ВГО),
- вино со контролирано потекло (ВКП) и
- вино со контролирано и гарантирано потекло (ВКГП).

(2) Виното со географска ознака (ВГО) од ставот (1) алинеја 1 на овој член е вино со географска ознака, чија област на потекло е регион и/или реон и е произведено во согласност со следниве барања:

- 85% од винското грозје потекнува од областа на потекло (реон/регион) чие име го носи,

- е произведено целосно од одобрени и/или препорачани сорти на грозје согласно членот 37 од овој закон и во согласност со елаборатот од членот 63 од овој закон,

- ги има сите карактеристики утврдени согласно со овој закон,
- има вистинска јачина на алкохол по волумен не помала од 9,5% вол. и
- ја поминало физичко-хемиската анализа на вино.

(3) Виното со контролирано потекло (ВКП) од ставот (1) алинеја 2 на овој член е вино со ознака на потекло, чија област на потекло е прецизно обележана во рамки на виногорје или во рамки на помала географска единица од истото и е произведено во согласност со следниве барања:

- 100% од винското грозје потекнува од областа на потекло (виногорје) чие име го носи,
- е произведено целосно од препорачани сорти на грозје согласно членот 37 од овој закон и во согласност со елаборатот од член 63 од овој закон,

- е произведено според барањата за производство на тоа вино со контролирано потекло од елаборатот од членот 63 од овој закон,

- винификацијата се извршува во рамки на самата област на потекло на грозјето,
- има вистинска јачина на алкохол по волумен не помала од 11% вол. за суви вина, односно вистинска јачина на алкохол по волумен не помала од 9,5% вол. за полу суви, полу слатки и слатки вина,

- ја поминало физичко-хемиската анализа на вино и
- го поминало органолептичкото оценување на вино.

(4) Виното со контролирано и гарантирано потекло (ВКГП) од ставот (1) алинеја 3 на овој член е вино со ознака на потекло препознатливо по специфичните карактеристики и високиот квалитет, чија област на потекло е прецизно обележена во рамки на еден или неколку локалитети или помали лозарски единици (месности) и е произведено во согласност со следниве барања:

- 100% од винското грозје потекнува од локалитетот или помалите лозарски единици чие што име го носи,

- е произведено целосно од препорачани сорти на грозје согласно членот 37 од овој закон и во согласност со елаборатот од член 63 од овој закон,

- е произведено според барањата за производство на тоа вино со контролирано и гарантирано потекло од елаборатот од членот 63 од овој закон,

- винификацијата се извршува во рамки на самата област на потекло на грозје или во непосредна близина на локалитетот или помалите лозарски единици (месности) од каде потекнува винското грозје, но не надвор од виногорјето на кое што припаѓа,

- има вистинска јачина на алкохол по волумен не помала од 12% вол. за суви вина, односно вистинска јачина на алкохол по волумен не помала од 10% вол. за полусуви, полуслатки и слатки вина,

- ја поминало физичко-хемиската анализа на вино и
- го поминало органолептичкото оценување на вино.

Вино без географски назив

Член 61

Вино без географски назив е вино кое:

- е произведено од одобрени и/или препорачани сорти на грозје согласно членот 37 од овој закон,

- има вистинска јачина на алкохол по волумен не помала од 9 % вол. и

- има вкупна содржина на киселост, изразена како винска киселина, не помала од 3,5 грама по литар или 46,6 милиеквиваленти по литар.

Барање за заштита на ознака на потекло или географска ознака или традиционална ознака

Член 62

(1) Барање за заштита на ознака на потекло или географска ознака или традиционална ознака може да поднесат група на производители на вино до Министерството. Други заинтересирани страни може да се приклучат на барањето за заштита на ознака на потекло или географска ознака или традиционална ознака.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член, барање за заштита на ознака на потекло или географска ознака или традиционална ознака може да поднесе и еден (поединечен) производител на вино, доколку:

- е единствен производител на вино заинтересиран да поднесе барање во дефинираното географско подрачје и

- дефинираното географско подрачје поседува карактеристики по кои значително се разликува од соседните подрачја или карактеристиките на виното, односно начинот на производство, значително се разликуваат од карактеристиките на вината кои се произведуваат во соседните подрачја.

(3) Во случај на ознака на потекло или географска ознака која означува прекугранична географска област или традиционална ознака поврзана со прекугранична географска област, може да се поднесе заедничко барање од група на производители на вино.

(4) Група на производители на вино, во смисла на овој закон, преставуваат најмалку два или повеќе производители на вино.

(5) Групата на производители на вино од ставот (1) на овој член, единствениот производител на вино од ставот (2) на овој член и групата на производители на вино од ставот (3) на овој член, може да поднесат барање за заштита на ознака на потекло или географска ознака или традиционална ознака само за виното кое го произведуваат.

(6) Барањето за заштита на ознака, на потекло или географска ознака особено содржи:

- името/називот кој треба да се заштити,
- назив/име и адреса на подносителот/подносителите на барањето,
- акт за основање на рецензионата комисија од членот 64 од овој закон и докази за исполнување на условите на членовите на рецензионата комисија,
- елаборат со критериуми за производство на вино со географски назив,
- единствен документ со резиме на елаборатот од членот 63 од овој закон и
- наративен извештај за извршена рецензија на елаборатот од членот 63 од овој закон.

(7) Барањето за заштита на традиционална ознака особено содржи:

- називот кој треба да се заштити како традиционална ознака,
- вид на традиционалниот назив, согласно со членот 57 став (1) алинеја 1 или алинеја 2 од овој закон,
- назив/име и адреса на подносителот/подносителите на барањето,
- спецификација за начин и услови на употреба на традиционалната ознака од членот 63 од овој закон и
- соодветните ознаки на потекло и географски ознаки за кои се однесува традиционалниот назив.

(8) Со едно барање може да се побара заштита само на една ознака на потекло, географска ознака или традиционална ознака.

(9) Формата и содржината на барањата од ставовите (6) и (7) на овој член ги пропишува министерот.

Елаборат и спецификација

Член 63

(1) Виното добива ознака на потекло или географска ознака, врз основа на елаборат изработен од подносителот на барањето за заштита на ознака на потекло или географска ознака.

(2) Елаборатот од ставот (1) на овој член, особено содржи:

1. вид на географскиот назив што треба да се заштити;
2. име на географската област кое треба да се заштити и
3. опис на виното:
  - во однос на ознаката за потекло, главните аналитички и органолептички карактеристики,
  - во однос на географската ознака, главните аналитички карактеристики, како и проценка или индикација на органолептичките карактеристики;
4. кога е применливо, специфичните енолошки практики што се користат за производство на виното, како и соодветните ограничувања при производството;
5. дефинирање на соодветното географско подрачје;
6. максималниот принос по хектар;
7. сортата или сортите на винско грозје од кои се добива виното;
8. податоци за поврзаноста на виното со карактеристиките наведени во членот 56 став (1) алинеја 2 и став (2) алинеја 2 од овој закон;
9. применливи, објективни и недискриминирачки барања во согласност со овој закон или барања од производителите на вино од член 62 ставови (1) и (2) од овој закон и
10. план за контроли, кој е изработен однапред од телото за верификација.

(3) Виното добива традиционална ознака врз основа на спецификација изработена од подносителот на барањето за заштита на традиционална ознака.

(4) Спецификацијата од ставот (3) на овој член, особено содржи:

1. назив кој треба да се заштити како традиционална ознака;
2. видот на традиционалниот назив, во согласност со членот 57 став (1) алинеја 1 или алинеја 2 од овој закон;
3. резиме на начинот и условите на употреба на традиционалната ознака;
4. соодветните ознаки на потекло или географски ознаки за кои се однесува традиционалниот назив и
5. план за контроли, кој е изработен претходно од телото за верификација.

(5) Формата и содржината на елаборатот од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот.

(6) Формата и содржината на спецификацијата од ставот (3) на овој член ги пропишува министерот.

Рецензиска комисија

Член 64

(1) Елаборатот и спецификацијата од членот 63 од овој закон, како и приговорот од член 66 од овој закон заради потврдување на нивната содржина, треба да бидат рецензирани од страна на рецензиска комисија, формирана од страна на подносителот на барањето за заштита на ознака, на потекло или географска ознака или традиционална ознака односно од подносител на приговорот поднесен согласно со членот 66 од овој закон.

(2) Рецензиската комисија од ставот (1) на овој член треба да биде составена од:

- еден член од високообразовни и научни институции од областа на лозарството и винарството кој е со титула доктор на науки,

- еден член кој е стручно лице од практиката, со високо образование и со работен стаж од најмалку 10 години во областа на винарството кај производител на вино или лице со завршено WSET (Wine and Spirits Education Trust) Diploma или Master Sommelier Diploma и

- еден член кој е стручно лице од практиката, со високо образование и со работен стаж од најмалку 10 години во областа на лозарството кај производител на винско грозје.

(3) Лицата од ставот (2) на овој член не смеат да бидат вработени кај подносителот на барањето за заштита на ознака на потекло или географска ознака или традиционална ознака или кај членовите на подносителот, доколку подносител е организација за заштита на географски називи и традиционални називи, ниту да бидат сопственички поврзани со истите, ниту кај подносителот на приговорот во случај кога рецензиската комисија е формирана за рецензија на содржина на приговор.

(4) Рецензијата од ставот (1) на овој член се изготвува во форма на наративен извештај за секој од елементите содржани во елаборатот или спецификацијата или приговорот.

Постапка по барање за заштита на ознака на потекло или географска ознака или традиционална ознака

Член 65

(1) Барањето за заштита на ознака на потекло или географска ознака или традиционална ознака од членот 62 од овој закон се поднесува до Министерството во хартиена форма или во електронска форма со употреба на средство за електронска идентификација преку Националниот портал за електронски услуги или преку посредник за административни услуги по електронски пат во Министерството, согласно прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги.

(2) Во случај кога барател е група на странски производители на вино или на странски преработувачи на винско грозје или на правни или физички лица за заштитен географски назив од странска земја, барањето за заштита на ознака на потекло или географска ознака се поднесува до Министерството директно од групата или преку надлежната институција од странската земја.

(3) Барањето од ставот (2) на овој член мора да е поткрепено со доказ дека називот на виното за кој се бара заштитата е веќе заштитен во земјата од каде доаѓа барањето.

(4) Министерот формира стручна комисија за спроведување на постапка по барањето за заштита на ознака за потекло или географска ознака или традиционална ознака од став (1) на овој член.

(5) Стручната комисија од ставот (4) на овој член е составена од пет члена, од кои три члена се од Министерството а два члена се лица од високообразовни и научни институции од областа на лозарството и винарството, кои се со титула доктор на науки. Членовите на стручната комисија не можат истовремено да бидат членови и на рецензиската комисија формирана од субјектите од членот 64 став (1) од овој закон.

(6) Стручната комисија од ставот (4) на овој член по приемот на барањето за заштита на ознака на потекло или географска ознака или традиционална ознака од ставот (1) на овој член со потребната документација од член 62 ставови (6) и (7) од овој закон, елаборатот за географски назив или спецификацијата за традиционалниот назив го објавува на веб страницата на Министерството во времетраење од 60 дена заради јавен увид на заинтересираните лица.

(7) Стручната комисија од ставот (4) на овој член по однос на барањето за заштита на ознака на потекло или географска ознака или традиционална ознака најдоцна во рок од шест месеци од денот на поднесувањето на барањето доставува до Министерството предлог за регистрација на бараната заштита или предлог за одбивање на барањето како неосновано.

(8) Начинот на работа на Стручната комисија од ставот (4) на овој член ја пропишува министерот.

Приговор

Член 66

(1) Секое домашно и странско правно или физичко лице кое има правен интерес има право да поднесе приговор на елаборатот за географски назив или на спецификацијата за традиционален назив до Министерството во рок од 60 дена од денот на објавувањето од членот 65 став (6) од овој закон, доколку:

а) географскиот назив:

- не е во согласност со одредбите од членот 56 од овој закон,
- заштитата на предложениот географски назив би го загрозила опстојувањето на виното со целосен или делумно идентичен назив или трговска марка, кое било законски присутно на пазарот во последните пет години пред денот на објавувањето од членот 65 став (6) од овој закон и
- содржи податоци од кои може да се заклучи дека називот за кој е побарана заштита е генерички, во смисла на членот 58 став (1) од овој закон и

б) традиционалниот назив:

- не е во согласност со одредбите од членот 57 од овој закон,
- заштитата на предложениот традиционален назив би го загрозила опстојувањето на виното со целосен или делумно идентичен назив или трговска марка, кое било законски присутно на пазарот во последните пет години пред денот на објавувањето од членот 65 став (6) од овој закон и
- содржи податоци од кои може да се заклучи дека називот за кој е побарана заштитата е генерички, во смисла на членот 58 став (1) од овој закон.

(2) Приговорот од ставот (1) на овој член треба да биде образложен и поткрепен со докази кои ги потврдуваат наводите во приговорот.

(3) Министерството во управна постапка во рок од 15 дена од денот на приемот на приговорот испитува дали истиот е навремено поднесен, дали е допуштен, дали е поднесен од овластено лице и дали е образложен и поткрепен со докази кои ги потврдуваат наводите во приговорот.

(4) Ненавремениот, недопуштениот, приговорот поднесен од неовластено лице и приговорот кој не е образложен и поткрепен со докази, овластеното службено лице од Министерството кое ја води постапката за заштита на ознака на потекло или географска ознака или традиционална ознака во рокот од ставот (3) на овој член ќе го отфрли со решение.

(5) Доколку приговорот не биде отфрлен, овластеното службено лице од Министерството во рок од пет дена од истекот на рокот од ставот (3) на овој член го доставува приговорот на разгледување до Стручната комисија од членот 65 од овој закон.

(6) Стручната комисија ја разгледува основаноста на приговорот во рок од 15 дена од денот на приемот на приговорот и доколку приговорот е основан до подносителот на приговорот и подносителите на барањето за заштита на ознака на потекло или географска ознака или традиционална ознака доставува предлог за постигнување на спогодба во рок од 30 дена.

(7) Заинтересираните страни за постигнатата спогодба треба да достават информација до Стручната комисија во рокот од ставот (6) на овој член.

(8) Доколку заинтересираните страни не достават информација за постигната спогодба во рокот од 30 дена од ставот (6) на овој член, Стручната комисија во рок од 15 дена од истекот на рокот од ставот (6) на овој член до овластеното службено лице од Министерството кое ја води постапката за заштита на ознака на потекло или географска ознака или традиционална ознака доставува предлог за одбивање на барањето за заштита на ознака на потекло или географска ознака или традиционална ознака или предлог за одбивање на приговорот како неоснован.

(9) Врз основа на предлогот од ставот (8) на овој член во рок од 15 дена од денот на приемот на предлогот овластеното службено лице од Министерството кое ја води постапката за заштита на ознака на потекло или географска ознака или традиционална ознака донесува решение за одбивање на барањето за заштита или решение за одбивање на приговорот.

(10) Решенијата од ставовите (4) и (9) од овој член може да бидат издадени и во форма на електронски документи кои се доставуваат до профилот на правното лице корисник на Националниот портал за електронски услуги или во Една точка за услуги, согласно прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги.

(11) Против решението од ставот (4) на овој член и решенијата од ставот (9) на овој член може да се поднесе жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен во рок од 15 дена од денот на приемот на решението.

(12) Жалбата од ставот (11) на овој член може да биде поднесена и во електронска форма со употреба на средство за електронска идентификација преку Националниот портал за електронски услуги согласно прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги.

(13) Образецот за поднесување на приговор од ставот (1) на овој член и образецот за доставување на информација од спогодбената постапка од ставот (7) на овој член, ги пропишува министерот.

Решение за заштита на ознака на потекло или географска ознака или традиционална ознака

Член 67

(1) По разгледување на барањето за заштита на ознака на потекло или географска ознака или традиционална ознака за кое не е донесено решение за одбивање по поднесен приговор согласно членот 66 од овој закон, овластеното службено лице од Министерството кое ја води постапката за заштита на ознака на потекло или географска ознака или традиционална ознака на предлог на Стручната комисија во рок од 15 дена од денот на приемот на предлогот донесува решение за заштита на ознака на потекло или географска ознака или традиционална ознака или решение за одбивање на барањето за заштита на ознака на потекло или географска ознака или традиционална ознака.

(2) Решенијата од ставот (1) на овој член може да бидат издадени и во форма на електронски документи кои се доставуваат до профилот на правното лице корисник на Националниот портал за електронски услуги или во Една точка за услуги, согласно прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги.

(3) Решенијата од ставот (1) на овој член се конечни и извршни во управна постапка.

(4) Решението за заштита на ознака на потекло или географска ознака или традиционална ознака се објавува во „Службен весник на Република Северна Македонија“ во рок од 15 дена од денот на донесувањето на решението.

(5) Елаборатот за географскиот назив и спецификацијата за традиционалниот назив во рок од 30 дена по објавувањето на решението согласно со ставот (4) на овој член се објавуваат на веб-страницата на Министерството.

Регистри на ознаки на потекло, на географски ознаки и на традиционални ознаки

Член 68

(1) Министерството води регистар на ознаки на потекло, регистар на географски ознаки и регистар на традиционални ознаки во електронска форма, кои се јавно достапни на веб-страницата на Министерството.

(2) Овластеното службено лице од Министерството кое ја води постапката за заштита на ознака на потекло по службена должност во рок од 15 дена од денот на конечноста на решението за заштита на ознака на потекло, ознаката на потекло ја запишува во Регистарот на ознаки на потекло.

(3) Овластеното службено лице од Министерството кое ја води постапката за заштита на географска ознака по службена должност во рок од 15 дена од денот на конечноста на решението за заштита на географска ознака, географската ознака ја запишува во Регистарот на географски ознаки.

(4) Овластеното службено лице од Министерството кое ја води постапката за заштита на традиционална ознака по службена должност во рок од 15 дена од денот на конечноста на решението за заштита на традиционална ознака, традиционалната ознака ја запишува во Регистарот на традиционални ознаки.

(5) Формата, содржината и начинот на водење на регистрите од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот.

Организации за заштита на географски називи и традиционални називи

Член 69

(1) Организации за заштита на географски називи и традиционални називи се здруженија на производители на вино и производители на винско грозје кои се формираат посебно за секој географски назив и традиционален назив и кои се признаени од Министерството како организација за заштита на географски називи и традиционални називи.

(2) Здруженијата од ставот (1) на овој член можат да бидат признаени како организации за заштита на географски називи и традиционални називи ако:

- се регистрирани согласно со Законот за здруженија и фондации,
- унапредувањето на производството на винското грозје и вино со географски назив се цели на здружението уредени како такви во статутот на здружението,
- во истото членуваат производители на вино кои произведуваат најмалку 51% од вкупното произведено вино во заштитената географска област за која бараат признавање, како просек од две последни производни години,
- во истото членуваат производители на винско грозје кои обработуваат најмалку 30% од вкупната површина на лозови насади во заштитената ознака на потекло односно 20% од вкупната површина на лозови насади во заштитената географска ознака за која бараат признавање и

- физичките и правните лица од алинеите 3 и 4 на овој став се запишани во Регистарот на производители на вино и/или во Единствениот регистар на земјоделски стопанства како производители на винско грозје.

(3) Барање за признавање на здружение како организација за заштита на географски називи и традиционални називи се поднесува до Министерството во хартиена форма или во електронска форма со употреба на средство за електронска идентификација преку Националниот портал за електронски услуги или преку посредник за административни услуги по електронски пат во Министерството, согласно прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги.

(4) Кон барањето од ставот (3) на овој член се доставуваат и докази за исполнување на условите од ставот (2) на овој член и тоа:

- тековна состојба на здружението издадена од Централен регистар на Република Северна Македонија не постар од еден месец;
- статут на здружението,
- список на производителите на вино кои членуваат во здружението со количини на произведено вино во последните две производни години,
- список на производителите на винско грозје кои членуваат во здружението со површини кои ги обработуваат за производство на винско грозје во последните две производни години и
- изјава заверена на нотар под материјална и кривична одговорност на одговорното лице на здружението за веродостојност на податоците од списоците од алинеите 3 и 4 на овој став.

(5) Доколку кон барањето не е доставен доказот од ставот (4) алинеја 1 на овој член, овластеното службено лице од Министерството кое ја води постапката за признавање на здружението е должно по службена должност да го побара од Централен регистар на Република Северна Македонија во рок од три дена од денот на приемот на барањето.

(6) Овластеното службено лице од Централен регистар на Република Северна Македонија од кој е побаран доказот од ставот (4) алинеја 1 на овој член е должно истиот да го достави до Министерството во електронска форма преку Националната платформа за интероперабилност согласно прописите од областа на електронското управување и електронските услуги во рок од три дена од денот на приемот на барањето од ставот (5) на овој член.

(7) Овластеното службено лице од Министерството кое ја води постапката ја утврдува исполнетоста на условите од ставот (2) алинеи 3 и 4 на овој член во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето од ставот (3) на овој член, врз основа на споредување на податоците од списоците од ставот (4) алинеи 3 и 4 на овој член со податоците обезбедени од службени регистри кои се водат во Министерството односно извештаите кои се доставуваат до Министерството согласно закон.

(8) Овластеното службено лице од Министерството во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето од ставот (3) на овој член, одлучува со решение за признавање на организација за заштита на географски називи и традиционални називи или со решение за одбивање на барањето.

(9) Решенијата од ставот (8) на овој член може да бидат издадени и во форма на електронски документи, кои се доставуваат до профилот на правното лице корисник на Националниот портал за електронски услуги или во Една точка за услуги, согласно со прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги.

(10) Против решенијата од ставот (8) на овој член може да се поднесе жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен во рок од 15 дена од денот на приемот на решението.

(11) Жалбата од ставот (10) на овој член може да биде поднесена и во електронска форма со употреба на средство за електронска идентификација преку Националниот портал за електронски услуги согласно прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги.

(12) Признатите организации за заштита на географски називи и традиционални називи согласно со овој закон, се грижат за:

- унапредување на производството на винско грозје и вино со географски назив,
- информирање на потрошувачите,
- целосно заштитување на интересите на корисниците на ознаката на потекло или географската ознака или традиционалната ознака и
- спроведување на активности предвидени во елаборатот за заштита на ознака на потекло или географска ознака и/или во спецификацијата за традиционалната ознака.

(13) За реализација на надлежностите од ставот (12) на овој член организацијата наплаќа годишен надоместок од членовите на организацијата и од корисниците на ознаката на потекло или географската ознака или традиционалната ознака кои не се членови на организацијата, утврден во статутот на организацијата.

(14) Надоместокот од ставот (13) на овој член се утврдува по литар верифицирано вино со ознака на потекло или географска ознака или традиционална ознака.

(15) Надоместокот од ставот (14) на овој член за корисниците на ознака на потекло или географска ознака или традиционална ознака кои не се членови на организацијата е во висина од најмногу 90% од утврдениот надоместок.

Решение за престанување на важењето на решението за признавање на организација за заштита на географски називи и традиционални називи

Член 70

(1) Одговорното лице на организацијата за заштита на географски називи и традиционални називи секоја година најдоцна до 30 септември до Министерството доставува изјава под материјална и кривична одговорност, со која потврдува дека ги исполнува условите за признавање на организацијата за заштита на географски називи и традиционални називи.

(2) Овластеното службено лице од Министерството со решение го престанува важењето на решението за признавање на организацијата за заштита на географски називи и традиционални називи на здружението кое престанало да ги исполнува условите за признавање, кое не ја доставило изјавата од ставот (1) на овој член, кое поднело барање за престанување на организацијата за заштита на географски називи и традиционални називи или кое било признато врз основа на неверодостојни податоци или докази.

(3) Решението од ставот (2) на овој член се донесува во рок од 15 дена од:

- денот кога е доставен записник од извршен инспекциски надзор во кој е констатирано дека здружението престанало да ги исполнува условите за признавање,
- истекот на рокот од ставот (1) на овој член за доставување на изјавата,
- поднесувањето на барањето за престанување на организацијата за заштита на географски називи и традиционални називи и
- приемот на акт од државен орган со кој е утврдена неверодостојност на податоците или доказите врз основа на кои е извршено признавањето.

(4) Решението од ставот (2) на овој член може да биде издадено и во форма на електронски документ, кој се доставува до профилот на правното лице корисник на Националниот портал за електронски услуги или во Една точка за услуги, согласно со прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги.

(5) Против решението од ставот (2) на овој член може да се поднесе жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен во рок од 15 дена од денот на приемот на решението.

(6) Жалбата од ставот (5) на овој член може да биде поднесена и во електронска форма со употреба на средство за електронска идентификација преку Националниот портал за електронски услуги согласно прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги.

Корисници на ознаки

Член 71

(1) Оznakата на потекло и географската ознака од членот 56 од овој закон и традиционалната ознака од членот 57 од овој закон може да ги користи секој субјект кој го произведува виното во согласност со елаборатот или спецификацијата од член 63 од овој закон.

(2) Поединечниот производител на вино од членот 62 став (2) од овој закон и групата на производители на вино од членот 62 став (1) од овој закон кои поднеле барање за заштита на ознака на потекло или географска ознака или традиционална ознака согласно овој закон, односно секој нејзин член кој ја поминал постапката на верификација на соодветноста на виното со елаборатот и/или спецификацијата, во рок од 30 дена од верификацијата, со решение донесено од овластеното службено лице од Министерството се запишува како корисник во Регистар на ознаки на потекло, Регистар на географски ознаки и Регистар на традиционални ознаки.

(3) Секој нов производител на вино и/или преработувач на винско грозје, се запишува како корисник во соодветниот регистар од ставот (2) на овој член со решение донесено од овластеното службено лице од Министерството во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето поднесено во хартиена форма или во електронска форма со употреба на средство за електронска идентификација преку Националниот портал за електронски услуги или преку посредник за административни услуги по електронски пат во Министерството, согласно прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги, заедно со доказ за исполнување на условите од ставот (1) на овој член.

(4) Доколку од страна на телата за верификација од членот 80 став (3) од овој закон се утврди дека производството на виното не е во согласност со елаборатот или спецификацијата од членот 63 од овој закон, овластеното службено лице од Министерството во рок од 15 дена од денот на приемот на доказите дека производството на виното не е во согласност со елаборатот или спецификацијата, донесува решение за бришење на субјектот од Регистарот од ставот (2) на овој член.

(5) Против решението од ставот (4) на овој член може да се поднесе жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен во рок од 15 дена од денот на приемот на решението.

(6) Жалбата од ставот (5) на овој член може да биде поднесена и во електронска форма со употреба на средство за електронска идентификација преку Националниот портал за електронски услуги согласно прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги.

Изменување и дополнување на елаборатот и спецификацијата

Член 72

(1) Групата на производители на вино и/или поединечниот производител на вино кои ги исполнуваат условите од членот 62 ставови (1), (2), (3) и (4) од овој закон и кои имаат интерес, како и признатите организации за заштита на географски називи и традиционални називи од членот 69 од овој закон, можат да поднесат барање во хартиена форма или во електронска форма со употреба на средство за електронска идентификација преку Националниот портал за електронски услуги или преку посредник за административни услуги по електронски пат во Министерството, согласно со прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги, за одобрување на изменување и дополнување на:

- елаборатот од членот 63 став (1) од овој закон со цел да се измени содржината на елаборатот во однос на која било од точките наведени во членот 63 став (2) од овој закон и
- спецификацијата од членот 63 став (3) од овој закон со цел да се измени содржината на спецификацијата во однос на која било од точките наведени во членот 63 став (4) од овој закон.

(2) Барањето од ставот (1) на овој член, особено содржи:

- повикување на заштитениот назив на кој се однесува изменувањето/дополнувањето,
- име на подносителот на барањето и опис на правниот интерес на барателот,
- детален опис и специфичните причини за секоја од предложените изменувања/дополнувања,
- соодветно изменет и консолидиран елаборат или спецификација и
- наративен извештај за извршена рецензија на консолидираниот елаборат или спецификација, со предлог за прифаќање или неприфаќање на барањето.

(3) Доколку бараните изменувања и дополнувања од ставот (1) алинеја 1 на овој член вклучуваат една или повеќе изменувања и дополнувања на елаборатот од членот 63 став (1) од овој закон или спецификацијата од членот 63 став (3) од овој закон за барањето за изменување и дополнување се применува постапката од членовите 62, 63, 64, 65, 66 и 67 од овој закон.

(4) Доколку изменувањето и дополнувањата од ставот (1) алинеја 1 на овој член немаат влијание на содржината на елаборатот од членот 63 став (1) од овој закон или спецификацијата од членот 63 став (3) од овој закон, овластеното службено лице од Министерството, врз основа на барањето од ставот (1) на овој член и предлогот за прифаќање или неприфаќање на бараните изменувања и дополнувања од стручната комисија, одлучува со решение без примена на постапката од членот 65 став (6) од овој закон.

(5) Решението од ставот (4) на овој член може да биде издадено и во форма на електронски документ, кој се доставува до профилот на правното лице корисник на Националниот портал за електронски услуги или во Една точка за услуги, согласно прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги.

(6) По исклучок од ставот (4) на овој член, доколку Министерството, врз основа на податоци со кои располага по службена должност од службени бази и регистри кои ги води, смета дека предложените изменувања и дополнувања значајно ќе влијаат на елаборатот од членот 63 став (1) од овој закон или спецификацијата од членот 63 став (3) од овој закон, може да спроведе постапка со примена на членовите 62, 63, 64, 65, 66 и 67 од овој закон.

(7) Доколку изменувањата и дополнувањата од ставот (1) на овој член се однесуваат на привремена промена поради задолжителни санитарни или фитосанитарни мерки изречени или превземени од страна на надлежните органи, како и изменувања и дополнувања поврзани со природни катастрофи или неповолни временски услови, утврдени од страна на надлежен орган, нема да се применува постапката од членот 65 став (6) од овој закон.

(8) Начинот на поднесување на барањето, како и формата и содржината на образецот на барањето за изменување и дополнување на елаборатот односно спецификацијата, ги пропишува министерот.

(9) Конечното решение за изменување и дополнување за заштита на ознака на потекло или географска ознака или традиционална ознака во рок од 15 дена од денот на донесувањето се објавува во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

(10) Изменувањата и дополнувањата на елаборатот за ознака на потекло или географска ознака и спецификацијата за традиционална ознака во рок од 15 дена од денот на донесувањето на решението за изменување и дополнување за заштита на ознаката на потекло или географската ознака или традиционална ознака се објавуваат на веб-страницата на Министерството.

Поништување на решението за заштита на ознаката на потекло или географската ознака или традиционалната ознака

Член 73

(1) Овластеното службено лице од Министерството донесува решение за поништување на решението за заштита на ознака на потекло или географска ознака или решението за заштита на традиционална ознака доколку Министерството по службена должност утврди дека во последователни седум години со ознаката на потекло или географската ознака или традиционалната ознака нема ставено вино во промет или утврди дека ознаката на потекло или географската ознака или традиционалната ознака се регистрирани спротивно на овој закон.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член, решението за заштита на ознака на потекло или географска ознака или традиционална ознака со решение на овластеното службено лице од Министерството може да биде поништено и доколку се утврди дека виното со ознака на потекло или географска ознака или традиционална ознака не може да биде произведено во постапка и начин утврдени согласно овој закон.

(3) Барање за поништување на решението за заштита согласно со ставот (2) на овој член може да поднесе домашно или странско правно или физичко лице кое има правен интерес, во хартиена форма или во електронска форма со употреба на средство за електронска идентификација преку Националниот портал за електронски услуги или преку посредник за административни услуги по електронски пат во Министерството, согласно прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги.

(4) Барањето од ставот (3) на овој член содржи:

- повикување на заштитениот назив на кое се однесува барањето,

- името и презимето или називот и податоците за контакт на физичкото или правното лице кои сакаат да ја поништат заштитата,
- опис на правниот интерес на физичкото или правното лице кое сака да ја поништи заштитата,
- основите за поништување на заштитата,
- детали за фактите, доказите и образложение како поддршка на барањето за поништување и
- јавна исправа или наративен извештај од рецензионата комисија формирана согласно со членот 64 од овој закон за потврдување на основите за поништување.

(5) На барањето од ставот (4) на овој член се применува постапката од член 65 ставови (4) и (5) од овој закон.

(6) Заинтересираното домашно или странско правно или физичко лице кое има правен интерес има право да поднесе приговор до Министерството во рокот од 60 дена за јавен увид во барањето за поништување на заштитата.

(7) На постапката по приговор се применуваат одредбите од членот 66 од овој закон.

(8) Формата, содржината и начинот на поднесување на барањето од ставот (3) на овој член ги пропишува министерот.

(9) Решението за поништување на решението за заштита на ознака на потекло или географска ознака и решението за поништување на решението за заштита на традиционална ознака, во рок од 15 дена од денот на донесувањето се објавуваат во „Службен весник на Република Северна Македонија“ и на веб-страницата на Министерството.

Трошоци

Член 74

(1) Трошоците во постапката за заштита на ознаката на потекло, географската ознака и традиционалната ознака се на товар на подносителот на барањето и се во висина на реално направените трошоци за спроведување на постапката.

(2) Трошоците од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот.

Заштита на географските називи и традиционалните називи

Член 75

(1) Географските називи и вината кои истите ги употребуваат во согласност со овој закон се заштитени од:

- нивно директно или индиректно комерцијално користење за вина кои не се опфатени со заштитата, доколку тие вина се слични со вината кои се заштитени под тие називи или доколку со користење на тој назив се искористува угледот на заштитениот назив,

- злоупотреба, имитирање, па дури и ако е означено вистинското потекло на виното или ако називот на виното е преведен или ако му е додаден израз сличен на „стил“, „вид“, „метод“, „произведен како во“, „имитација“, „со вкус на“ или слично;

- употреба на лажна ознака или ознака која ги доведува во заблуда потрошувачите во однос на изворот, потеклото, природата или значајните карактеристики на виното во која било фаза од маркетингот или на внатрешното или надворешното пакување, на рекламниот материјал или на документите што се однесуваат на односното вино, како и на пакувањето на вино во контејнер што може да пренесе погрешен впечаток за потеклото и

- сè друго или која било друга практика што може да ги доведе во заблуда потрошувачите во однос на вистинското потекло на виното.

(2) Географските називи не можат да станат генерички називи.

(3) Традиционалните називи се заштитени од:

- злоупотреба или користење кое може да ги доведе во заблуда потрошувачите, вклучително и кога му е додаден израз сличен на „стил“, „вид“, „метод“, „произведен како во“, „имитација“, „со вкус на“ или сл.,

- употреба на лажна ознака или ознака која ги доведува во заблуда потрошувачите во однос на природата или значајните карактеристики на виното во која било фаза од маркетингот или на внатрешното или надворешното пакување, на рекламниот материјал или на документите што се однесуваат на односното вино, како и на пакувањето на виното во контејнер што може да пренесе погрешен впечаток за потеклото и

- се друго или која било друга практика што може да ги доведе во заблуда потрошувачите дека виното се квалификува за традиционален назив.

(4) Во случај ако употребата на географски називи и традиционални називи не е во согласност со овој закон, Министерството и Државниот инспекторат за земјоделство по службена должност или по барање на заинтересирана страна, ги преземаат сите мерки за превенција или запирање на прометот, вклучително и извозот на виното согласно со овој закон.

Меѓународна заштита на ознаките на потекло, географските ознаки и традиционалните ознаки

Член 76

(1) Ознаките на потекло, географските ознаки и традиционалните ознаки можат да се заштитат и во странство врз основа на билатерални договори за заемна заштита или меѓународни договори кои се ратификувани од Република Северна Македонија, како и врз основа на поднесено барање за заштита согласно со прописите на земјата во која се врши заштитата.

(2) Ознаките на потекло, географските ознаки и традиционалните ознаки можат да се заштитат во Република Северна Македонија од страна на трети земји врз основа на билатерални договори за заемна заштита или меѓународни договори кои се ратификувани од Република Северна Македонија, како и врз основа на поднесено барање за заштита согласно со овој закон.

(3) Ознаките на потекло, географските ознаки и традиционалните ознаки кои не се заштитени во согласност со ставот (2) на овој член или оние кои престанале да важат во земјата на потекло, не можат да се заштитат во Република Северна Македонија.

Барање за заштита на ниво на Европска Унија

Член 77

(1) Групата на производители на вино од членот 62 став (1) од овој закон и поединечниот производител на вино од членот 62 став (2) од овој закон можат да поднесат барање за заштита на ознака на потекло, географска ознака или традиционална ознака на ниво на Европската Унија за ознаките кои се заштитени во Република Северна Македонија согласно одредбите од овој закон.

(2) Барањето за заштита на ознака на потекло или географска ознака од ставот (1) на овој член мора да ги содржи документите од членот 62 став (6) од овој закон, како и доказ дека географскиот назив е заштитен во Република Северна Македонија.

(3) Барањето за заштита на традиционална ознака од ставот (1) на овој член мора да ги содржи документите од членот 62 став (7) од овој закон, како и доказ дека традиционалниот назив е заштитен во Република Северна Македонија.

(4) Барањата од ставовите (2) и (3) на овој член се испраќаат до Европската комисија директно или преку Министерството.

(5) Доколку географскиот назив на ознаката на потекло или географската ознака означува прекугранично географско подрачје или кога традиционалниот назив на традиционалната ознака е поврзан со прекуграничното географско подрачје, повеќе групи на производители на вино можат да поднесат заедничко барање во согласност со правилата пропишани со прописите на Европската Унија.

(6) Групи на производители на вино од различни земји членки на Европската Унија или од трети земји можат да поднесат заедничко барање за заштита на традиционален назив под услов барањето да е во согласност со правилата пропишани со прописите на Европската Унија.

(7) Барањата и документацијата од ставовите (2), (3), (4), (5) и (6) на овој член до Европската комисија се испраќаат на еден од службените јазици на Европската Унија во пишана и во електронска форма.

Постапка за заштита на ниво на Европската Унија

Член 78

(1) Постапката за заштита на географските називи и традиционалните називи на виното на ниво на Европската Унија се спроведува во согласност со правилата пропишани со прописите на Европската Унија.

(2) Во случај кога географските називи и традиционалните називи заштитени во Република Северна Македонија согласно одредбите од овој закон се заштитени и на ниво на Европската Унија се применуваат прописите од ставот (1) на овој член.

Контрола

Член 79

(1) Контрола на соодветноста на виното кое е заштитено со ознака на потекло, географска ознака или традиционална ознака со елаборатот од членот 63 став (1) од овој закон или спецификацијата од членот 63 став (3) од овој закон, по заштитата на ознаката согласно членот 68 од овој закон, ја спроведува органот од членот 89 став (2) од овој закон.

(2) Корисниците на ознаката на потекло, географската ознака и традиционалната ознака согласно овој закон подлежат на контролата од ставот (1) на овој член.

Верификација на соодветноста на виното со елаборатот или спецификацијата

Член 80

(1) Верификацијата на соодветноста на виното со елаборатот или спецификацијата од членот 63 од овој закон се спроведува по завршувањето на постапката и заштитата на географскиот назив и традиционалниот назив.

(2) Верификацијата на соодветноста од ставот (1) на овој член се врши врз основа на планот за контроли од членот 63 став (2) точка 10 и став (4) точка 5 од овој закон и ја спроведуваат телата за верификација наведени во планот за контроли.

(3) Телата за верификација од ставот (2) на овој член кои ја спроведуваат верификацијата од ставот (1) на овој член треба да се акредитирани од Институтот за акредитација со меѓународниот стандард ISO/IEC 17065:2012.

(4) Анализата за утврдување на квалитативните карактеристики што се утврдени во елаборатот или спецификацијата се испитува од страна на лаборатории, овластени согласно со членот 44 од овој закон.

(5) Министерството по службена должност обезбедува податоци за телата за верификација од ставот (2) на овој член и објавува список на тела за верификација на веб-страницата на Министерството.

(6) Висината на трошоците за верификацијата на соодветноста од ставот (2) на овој член ја утврдуваат телата за верификација, а трошоците се на товар на подносителите на барањата или корисниците на заштитените ознаки или називи.

(7) За вината кои имаат заштитени географски називи или традиционални називи на ниво на Европската Унија, по барање на Европската комисија, од страна на Министерството се доставуваат:

- информации за органот за контрола од членот 79 став (1) од овој закон и телата за верификација од ставот (2) на овој член кои вршат годишна верификација на усогласеност со елаборатот или спецификацијата на виното,
- информации кои утврдуваат кои аспекти се опфатени со контролите и
- доказ дека предметното вино ги исполнува условите за соодветната ознака на потекло или географска ознака или традиционална ознака.

Годишна верификација

Член 81

(1) Верификацијата на соодветноста на виното со елаборатот или спецификацијата од членот 63 од овој закон се спроведува еднаш годишно и истата потврдува дека виното не може да ја користи соодветната ознака на потекло или географската ознака или традиционална ознака, доколку истото не ги исполнува условите утврдени со овој закон.

(2) Годишната верификација од ставот (1) на овој член се состои од:

- аналитичко тестирање и органолептичко оценување на вино со ознака на потекло,
- само аналитичко тестирање или аналитичко тестирање и органолептичко оценување на вино со географска ознака и
- контрола на усогласеноста со другите услови утврдени во елаборатот или спецификацијата на виното.

(3) Годишната верификација од ставот (1) на овој член се спроведува преку еден или повеќе од следниве методи:

- преку случајни контроли засновани врз анализа на ризик,
- преку земање мостри и
- преку систематски контроли.

(4) При годишната верификација од ставот (3) алинеја 1 на овој член се утврдува минималниот број на производители на вино кои ќе бидат подложени на контрола.

(5) При годишната верификација од ставот (3) алинеја 2 на овој член потребно е да се потврди дека според бројот, видот и зачестеноста на контролите, земањето мостри е репрезентативно за целата утврдена географска област која се проверува и одговара на обемот на вино кое се пушта во промет.

(6) Тестирањето и оценувањето од ставот (2) алинеи 1 и 2 на овој член се вршат на анонимни примероци и треба да докажат дека тестираното и оценуваното вино е во согласност со карактеристиките и квалитетите утврдени во елаборатот или спецификацијата на виното за соодветната ознака на потекло или географска ознака или традиционална ознака. Тестирањето и оценувањето може да се изврши во која било фаза од производниот процес и/или прометот на виното.

(7) Контролата на усогласеноста со другите услови утврдени во елаборатот или спецификацијата на виното од ставот (2) алинеја 3 на овој член се состои од:

- контрола на лице место во просториите на производителите на вино за да се потврди дека производителите на вино се во состојба да ги исполнат условите утврдени во елаборатот или спецификацијата на виното,

- контрола на виното во која било фаза од производниот процес и/или прометот на виното, врз основа на планот за контроли од членот 63 став (2) точка 10 и став (4) точка 5 од овој закон кој е изработен однапред од телото за верификација и ја опфаќа секоја фаза на производство на виното, а со кој се запознаени производителите на вино.

(8) Во случај на прекугранична заштитена ознака на потекло или географска ознака или традиционална ознака, верификацијата од ставот (1) на овој член може да ја изврши тело за верификација на која било од засегнатите земји.

(9) Секое вино кое не ги исполнува условите утврдени во овој член може да биде пуштено во промет без соодветната ознака на потекло или географска ознака или традиционална ознака, под услов да бидат исполнети условите за производство на вино без географски назив од овој закон.

VI. ОПИС И ОЗНАЧУВАЊЕ НА ВИНОТО И ДРУГИТЕ ПРОИЗВОДИ ОД ВИНСКО ГРОЗЈЕ

Општа обврска за опис и означување на виното и другите производи од винско грозје

Член 82

(1) Виното и другите производи од винско грозје кои се ставаат во промет мораат да бидат означени заради заштита на интересите на потрошувачите и производителите и заради заштита од конкуренцијата.

(2) Означувањето од ставот (1) на овој член се користи за опис на виното и другите производи од винско грозје, и тоа на:

- етикети,
- решението за ставање во промет,
- регистрите предвидени со член 54 од овој закон и
- комерцијални документи, особено во фактури и испратници и на рекламен материјал.

Карактеристики на описот и означувањето

Член 83

(1) Описот и означувањето на виното и другите производи од винско грозје не смеат да бидат неточни или да предизвикуваат забуна кај лицата за кои се наменети, особено во поглед на:

- својствата на производите, нивната природа, состав, јачина на алкохол по волумен, боја, потекло, квалитет, сорта на грозје, година на берба или номинално количество на садовите и

- идентитетот и статусот на лицата кои биле вклучени во производството, полнењето или другите постапки во врска со ставањето во промет на соодветниот производ.

(2) Кога описот или презентацијата се дополнети со заштитени имиња и изрази, тие заштитени имиња и изрази не смеат да содржат зборови, делови од зборови, знаци или илустрации коишто можат да предизвикаат забуна или да ги стават лицата за коишто се наменети во заблуда.

Означување

Член 84

(1) Виното и другите производи од винско грозје чиј опис или означување не се во согласност со одредбите од овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон не смеат да се ставаат во промет. За виното и другите производи од винско грозје наменети за извоз, можат да се одобрат исклучоци од одредбите од овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон, согласно со прописите на земјата увозничка.

(2) Описот и означувањето на виното и другите производи од винско грозје се врши на македонски јазик.

Етикета на виното

Член 85

(1) Означувањето на виното наменето за ставање во промет се врши со етикета.

(2) Етикета е збир од сите зборови, податоци, илустрации, трговски марки или други ознаки истакнати на садот заради означување на виното ставено во промет.

(3) Етикетата не опфаќа податоци кои:

- се однесуваат на зафатнината или производителот на садот,
- произлегуваат од системот за затворање или запечатување на садот,
- се однесуваат на цената на виното,
- го означуваат виното преку нумерички код или друг код за скенирање и
- произлегуваат од фискалните обврски на производителот на вино.

(4) Етикетата треба да биде истакната на садот така што ќе биде јасно забележлива за потрошувачите.

(5) Етикетата може да се состои од еден или од повеќе делови.

Податоци на етикетата на виното

Член 86

(1) Етикетата на виното мора да ги содржи следните задолжителни податоци:

- продажната ознака,
- номиналното количество на садот,
- вистинска јачина на алкохолот по волумен во % вол.,
- бројот на серијата,
- бројот на решението за ставање во промет,
- името и презимето или називот и адресата на произведувачот или полначот,
- во случај на вино со географски назив, името на географската област на потекло во согласност со членот 59 од овој закон,
- во случај на увезено вино, името на увезувачот или полначот,
- податоци за присуство на сулфити или други супстанции кои имаат алергени својства,
- нутритивна информација за хранлива вредност и калориите на виното,
- листа на состојки употребени при производството на виното и
- во случај на вино кое било подложно на третман на деалкохолизирање, се наведува „датум на користење до“.

(2) Етикетата на виното може да ги содржи и следниве податоци:

- видот на виното,
- трговската марка,
- бојата на виното,

- годината на берба,
- името на една или на повеќе сорти на грозје од кои е произведено виното,
- награда, медал или признание од официјална одржана манифестација,
- ознаки во врска со средствата кои се користат за производство или методот за производство на виното и
- други описни податоци во врска со местото и традицијата на производство на виното, производителот на виното или начинот на чување и консумација на виното.

(3) Формата, содржината и начинот на употреба на податоците од ставовите (1) и (2) на овој член на етикетата на виното, ги пропишува министерот.

Етикетирање на вина со географски назив и традиционален назив

Член 87

Вината со географски назив или традиционален назив произведени според условите за производството на виното утврдени со елаборатот или спецификацијата се означуваат согласно со истите.

Забрана на неточен опис или означување

Член 88

Согласно со членовите 23, 24 и 25 од Договорот за трговски аспекти на правата на интелектуална сопственост (ТРИПС) и членот 4 од Анексот 2 од Дополнителниот протокол за вино и алкохолни пијалоци на Спогодбата за стабилизација и асоцијација со Европската заедница, употребата во Република Северна Македонија на географски назив или традиционален назив за вино што не потекнува од местото означено со ознака на потекло, географска ознака или традиционална ознака, е забранета дури и кога е означено вистинското потекло на виното, а географскиот назив или традиционалниот назив се користи во превод или е придружен со изрази како што се „вид”, „тип”, „стил”, „имитација” или слично.

VII. НАДЗОР

Надлежен орган

Член 89

(1) Министерството е надлежно за надзор над примената на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон.

(2) Државниот инспекторат за земјоделство е надлежен за вршење на инспекцискиот надзор над примената на одредбите од овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон, преку државни инспектори за земјоделство, и тоа особено на:

- пријавувањето на површините под лозови насади,
- пријавувањето на количините на набрано винско грозје, произведено вино и залихи на вино и други производи од винско грозје и вино од последната винска година,
- примената на енолошки средства и постапки,
- водењето на евиденција за производство на винско грозје и вино од страна на производителите на винско грозје и вино,
- етикетирањето на виното,
- внатрешниот промет на винско грозје, вино и други производи од винско грозје,
- производството и заштитата на вина со географски назив и традиционален назив и

- увозот и извозот на винско грозје, вино и други производи од винско грозје.

(3) Државните инспектори за земјоделство можат да вршат инспекциски надзор и над субјектите кои вршат физичко-хемиски анализи на виното, аналитичко тестирање и органолептичко оценување на вината.

(4) Производителите и трговците на винско грозје, вино и другите производи од винско грозје, како и субјектите кои вршат физичко-хемиски анализи на виното, аналитичко тестирање и органолептичко оценување на вината се должни да им овозможат на државните инспектори за земјоделство вршење на инспекциски надзор од ставовите (2) и (3) на овој член и да им овозможат пристап до сите неопходни податоци, деловни простории, деловни книги, исправи, документација која се води и чува во електронска форма, а на барање на државниот инспектор за земјоделство да се изработи во писмена форма, која мора веродостојно да ја потврдува електронската форма, како и до службени регистри и други јавни бази на податоци и друга документација преку која се остварува увид во примената на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон.

Надлежност на Државниот инспекторат за земјоделство

Член 90

(1) Државниот инспектор за земјоделство, покрај овластувањата што ги има согласно со Законот за Државниот инспекторат за земјоделство, е овластен и за следново:

- 1) да врши инспекциски надзор на лозовите насади;
- 2) да врши инспекциски надзор во однос на тоа дали откупувачот му го исплатил на производителот на винско грозје износот за откупеното винско грозје кога исплатата се врши во целост согласно со членот 20 од овој закон,
- 3) да врши инспекциски надзор на објектите и деловните простории во кои се произведува, доработува, преработува, негува и чува вино и други производи од винско грозје,
- 4) да врши инспекциски надзор на деловните книги и документите кај правните и физички лица што се занимаваат со производство, доработка, преработка, нега и чување на вино и други производи од винско грозје,
- 5) да забрани производство на вино и други производи од винско грозје ако производителот не ги исполнува пропишаните услови,
- 6) да ја забрани привремено употребата на просториите, садовите, опремата и другите технички уреди до отстранувањето на утврдените недостатоци,
- 7) да забрани ставање во промет на вино и други производи од винско грозје како и да забрани примена на енолошки средства, ако со анализа се утврди дека не ги исполнуваат пропишаните услови и квалитет,
- 8) привремено да одзема предмети и производи по утврдените прекршоци од членовите 95 и 96 од овој закон до завршувањето на прекршочната постапка што се води пред надлежните органи,
- 9) да нареди уништување на вино и други производи од винско грозје пуштени во промет спротивно на овој закон и да нареди уништување односно ископачување на лозови насади и
- 10) да зема мостри од вино надвор од постапката за инспекциски надзор, заради ставање на вино во промет и увоз на вино.

(2) Државниот инспектор за земјоделство може да поднесе барање за изрекување мерка забрана за вршење на дејност до надлежниот суд.

Земање на мостри од страна на државен инспектор за земјоделство и трошоците за испитување на истите

Член 91

(1) Кога државен инспектор за земјоделство ќе се посомнева дека прегледаното вино, како и енолошките средства и постапки кои се применуваат во производството на вино не се во согласност со одредбите од овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон, ќе земе потребен број на мостри и ќе ги достави до овластена лабораторија, согласно со членот 44 од овој закон за физичко - хемиска анализа на виното, аналитичко тестирање и органолептичко оценување на виното.

(2) Лицето од кое се зема мостра е должно да обезбеди амбалажа за мострата.

(3) Трошоците за испитување на мострата ги поднесува лицето кое го пуштило во промет виното, доколку со физичко - хемиската анализа на виното, аналитичкото тестирање и органолептичкото оценување на виното се утврди дека истите не се во согласност со означените карактеристики или условите утврдени со овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон.

Мерки на државен инспектор за земјоделство

Член 92

(1) Ако државниот инспектор за земјоделство при вршење на инспекцискиот надзор со записник за утврдена фактичка состојба утврди дека е извршена повреда врз одредбите на овој закон или врз прописите донесени врз основа на овој закон, со решение ќе ги одреди мерките и рокот за отстранување на повредата на одредбите на овој закон или прописите донесени врз основа на овој закон.

(2) Против решението од ставот (1) на овој член може да се поднесе жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението до Државната комисија за одлучување во втор степен во областа на инспекциски надзор и прекршочната постапка.

(3) Жалбата поднесена против решението од ставот (1) на овој член не го одлага неговото извршување, освен ако со извршувањето се предизвика штета која тешко може да се надомести.

Опомена

Член 93

(1) За неправилностите и недостатоците утврдени при вршење на инспекциски надзор за прекршоците предвидени во член 95 став (1) точка 8), член 96 став (1) точка 5), член 97 став (1) точки 1), 2), 3), 4), 6) и 7) од овој закон државниот инспектор за земјоделство со решение изрекува опомена и определува рок во кој субјектот на инспекциски надзор е должен да ги отстрани неправилностите и недостатоците, утврдени со записник.

(2) Решението од ставот (1) на овој член, се донесува веднаш, а најдоцна во рок од осум дена од денот на изготвувањето на записникот.

(3) Државниот инспекторат за земјоделство води евиденција за изречените опомени од ставот (1) на овој член.

(4) Во случај кога субјектот на инспекциски надзор нема да ги отстрани неправилностите и недостатоците во рокот определен со решението од ставот (1) на овој член, државниот инспектор за земјоделство изрекува мерка согласно со членовите 90 и 92 од овој закон и покренува прекршочна постапка за сторен прекршок.

(5) Формата и содржината на евиденцијата за изречените опомени од ставот (3) на овој член, ги пропишува министерот.

VIII ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 94

(1) Глоба на правно лице во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на мало трговско друштво, а глоба на правно лице во износ од 3.000 до 6.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на средно и големо трговско друштво за прекршок, ако:

- 1) откупува, продава или купува винско грозје спротивно на овој закон (член 19);
- 2) не врши исплата на откупено винско грозје согласно со овој закон (член 20);
- 3) додава сахароза во вино (член 30 став (4));
- 4) произведува и става во промет вино и ароматизирани вински производи без да биде запишан во Регистарот на производители на вино (член 42 став (1));
- 5) става во промет вино и ароматизирани вински производи без решение за ставање на виното во промет (член 49 став (1)) и
- 6) става во промет вино и ароматизирани вински производи од увоз за кои не е издадено уверение за квалитет – сертификат врз основа на извештај за физичко - хемиска анализа (член 52 став (1)).

(2) Глоба во износ од 300 до 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице за сторен прекршок од ставот (1) на овој член.

(3) Покрај глобата од ставот (1) на овој член, на правното лице ќе му се изрече и прекршочна санкција привремена забрана за вршење на дејност во траење од три месеци до три години.

(4) Покрај глобата од ставот (2) на овој член на одговорното лице во правното лице ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење на должност во траење до една година.

(5) Глоба во износ од 150 до 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на физичко лице.

Член 95

(1) Глоба на правно лице во износ од 750 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на мало трговско друштво, а глоба на правно лице во износ од 2.000 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на средно и големо трговско друштво за прекршок, ако:

- 1) ја намалува цената за секоја сорта на винско грозје поединечно во текот на винската година (член 23 став (7));
- 2) става во промет вино кое не е добиено од вински сорти на грозје во согласност со класификацијата од членот 37 од овој закон, како и вино кое не ги исполнува условите утврдени со прописите за енолошките средства и постапки (член 29 став (2));
- 3) употребува свежо грозје, шира, шира во ферментација, концентрирана шира, пречистена концентрирана шира, шира во ферментација прекината со додавање на алкохол, сок од грозје и концентриран сок од грозје од увоз, за производство на вино или ги додава на виното од Република Северна Македонија (член 30 став (1));
- 4) произведува вино со повторна ферментација на комињето (член 30 став (5)),
- 5) произведува вино во спротивност со одобрените енолошки средства и постапки (член 32 став (1));
- 6) врши физичко-хемиска анализа на виното во спротивност со референтните методи на анализа за утврдување на физичко - хемискиот состав на вината (член 36);
- 7) не го достави извештајот во рокот од членот 40 став (1) од овој закон (член 40);

8) резултатите од физичко-хемиската анализа на виното не ги достави до Министерството, Државниот инспекторат за земјоделство, производителите на вино и увозниците за вината од увоз во рок од три работни дена од денот на приемот на мострата (член 44 став (6));

9) произведува и става во промет вино со географски назив или традиционален назив во спротивност со поблиските барања за производство, обележување и заштита на тоа вино со географски назив или традиционален назив (членови 60 и 62);

10) става во промет вино кое не е означено или е погрешно означено (членови 82, 83, 84, 85, 86 и 87) и

11) става во промет вино со ознака на потекло или географска ознака или традиционална ознака што не потекнува од вистинското место на потекло или, дури и кога е означено вистинското потекло на виното а географскиот назив или традиционалниот назив се користи во превод или е придружен со изрази како што се „вид”, „тип”, „стил”, „имитација” или слично (член 88).

(2) Глоба во износ од 200 до 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице за сторен прекршок од ставот (1) на овој член.

(3) Покрај глобата од ставот (1) на овој член на правното лице ќе му се изрече и прекршочна санкција привремена забрана за вршење на дејност во траење од три месеци до три години.

(4) Покрај глобата од ставот (2) на овој член на одговорното лице во правното лице ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење на должност во траење до една година.

(5) Глоба во износ од 100 до 150 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на физичко лице.

Член 96

(1) Глоба на правно лице во износ од 250 до 750 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на мало трговско друштво, а глоба на правно лице во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на средно и големо трговско друштво за прекршок, ако:

1) без одобрение подигнува нови лозови насади, а за кои е потребно одобрение за садење на лозови насади од Министерството (член 8 став (1));

2) не исплаќа винско грозје за производство на вино врз основа на шеќерни единици (член 23 став (1));

3) не ги мери шеќерните единици во моментот на откупот на винското грозје за производство на вино, односно не издава потврда за количината на откупено грозје и шеќерните единици на грозјето за секоја сорта на винско грозје (член 23 став (2));

4) користи винско грозје кое потекнува од лозови насади кои не се пријавени во Националниот регистар на лозови насади, заради производство на вино (член 31);

5) не води евиденција за применетите енолошки средства и постапки, односно води неточна, нецелосна или неажурна евиденција (член 34 ставови (1) и (2));

6) врши физичко-хемиска анализа на виното без овластување од Министерството (член 44 став (1)) и

7) не води влезни и излезни регистри за производи од винско грозје, вино и производи од вино, односно доколку влезните и излезните регистри содржат неточни или нецелосни податоци (член 54 став (1)).

(2) Глоба во износ од 100 до 200 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице за сторен прекршок од ставот (1) на овој член.

(3) Покрај глобата од ставот (1) на овој член, на правното лице ќе му се изрече и прекршочна санкција привремена забрана за вршење на дејност во траење од три месеци до три години.

(4) Глоба во износ од 50 до 100 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на физичко лице.

Член 97

(1) Глоба на правно лице во износ од 50 до 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на мало трговско друштво, а глоба на правно лице во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на средно и големо трговско друштво за прекршок, ако:

1) не ги пријави површините на кои одгледува лозови насади, односно пријави неточни податоци (член 14 став (1));

2) не ги пријави новите лозови насади во рок од еден месец од денот на нивното подигање (член 14 став (2));

3) не ги пријави промените на лозовите насади кои ги одгледува, односно пријави неточни податоци или не ги пријави во определениот рок (член 15 став (1));

4) не ги пријави количините на винско грозје произведени од последната берба, односно пријави неточни податоци или не ги пријави во определениот рок (член 18 став (1));

5) не ја објавува цената по шеќерна единица за секоја сорта на винско грозје поединечно најдоцна до почетокот на винската година (член 23 став (3));

6) не ги пријави количините на купено и продадено винско грозје од последната берба, односно пријави неточни податоци или не ги пријави во определениот рок (член 27 став (1)) и

7) не ги пријави количините на вино произведени од тековната винска година и од претходните вински години, односно пријави неточни податоци или не ги пријави во определениот рок (член 35 став (1)).

(2) Глоба во износ од 50 до 100 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице за сторен прекршок од ставот (1) на овој член.

(3) Глоба во износ од 15 до 50 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на физичко лице.

Член 98

Покрај глобата за прекршоците од членовите 95 и 96 од овој закон, на сторителот на прекршокот ќе му се изрече и прекршочна санкција одземање на предметот со кој е извршен прекршокот.

Член 99

Глоба во износ од 25 до 50 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на државниот инспектор за земјоделство кој бил задолжен за постапување доколку не постапи согласно со членот 43 став (2) и членот 52 став (3) од овој закон.

Член 100

(1) Глоба во износ од 25 до 50 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на службеното лице во лабораторија овластена согласно член 44 од овој закон кое било задолжено за постапување, ако не постапи согласно со членот 44 став (6) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 100 до 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице на лабораторија овластена согласно член 44 од овој закон за прекршокот од ставот (1) на овој член.

Член 101

(1) Глоба во износ од 25 до 50 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на овластеното службено лице од Министерството кое било задолжено за постапување, ако не го донесе решението во рокот согласно со членот 49 став (5) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 25 до 50 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на овластеното службено лице од Министерството ако не ги побара доказите по службена должност во рокот утврден во член 10 став (3) и член 14 став (5) од овој закон.

(3) Глоба во износ од 25 до 50 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на овластеното службено лице од надлежниот јавен орган доколку во рокот утврден во член 10 став (4) и член 14 став (6) од овој закон не ги достави бараните докази.

Член 102

(1) За прекршоците предвидени во членовите 94, 95, 96, 99, 100 и 101 од овој закон прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежниот суд, а за прекршоците предвидени во членот 97 од овој закон прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува прекршочна комисија формирана согласно со Законот за Државниот инспекторат за земјоделство.

(2) Пред поднесување на барањето за поведување прекршочна постапка за прекршоците предвидени со овој закон, државниот инспектор за земјоделство на сторителот на прекршокот му издава прекршочен платен налог.

(3) Доколку сторителот го прими прекршочниот платен налог, истиот треба да го потпише. Примањето на прекршочниот платен налог од сторителот на прекршокот се забележува во записникот.

(4) Во записникот се утврдува начинот на кој ќе се отстранат штетните последици од прекршокот, како и начинот на надминување на последиците од сторениот прекршок.

(5) Кога како сторител на прекршок се јавува правно лице, записникот и прекршочниот платен налог го потпишува службеното односно одговорното лице кое се нашло на самото место при инспекцискиот надзор или друго службено или одговорно лице кое изјавило дека има право да го потпише записникот и да го прими прекршочниот платен налог.

(6) Изјавата од ставот (5) на овој член се забележува во записникот.

(7) Државниот инспектор за земјоделство е должен да води евиденција за издадените прекршочни платни налози и за нивниот исход.

(8) Во евиденцијата од ставот (7) на овој член се собираат, обработуваат и чуваат следниве податоци: име и презиме, односно назив на сторителот на прекршокот, живеалиште, односно престојувалиште, седиште, вид на прекршокот, број на прекршочниот платен налог кој му се издава и исходот на постапката.

(9) Личните податоци од ставот (8) на овој член се чуваат пет години од денот на внесувањето во евиденцијата.

(10) Против решението на прекршочната комисија од ставот (1) на овој член во рок од 30 дена од денот на приемот на решението може да се поднесе тужба за поведување на управен спор.

(11) Формата и содржината на прекршочниот платен налог од ставот (2) на овој член ги пропишува министерот.

Член 103

Одмерувањето на висината на глобата за правното лице, одговорното лице во правното лице, физичкото лице, државниот инспектор за земјоделство, службеното лице во лабораторијата овластена согласно со членот 44 од овој закон, одговорното лице на лабораторијата овластена согласно со членот 44 од овој закон, овластеното службеното лице од Министерството и овластеното службено лице од надлежниот јавен орган се врши согласно со Законот за прекршоците.

IX. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 104

(1) Започнатите постапки за упис во Регистарот на производители на вино до денот на влегувањето во сила на овој закон ќе се завршат согласно со одредбите од Законот за виното („Службен весник на Република Македонија“ број 50/10, 53/11, 6/12, 23/13, 106/13, 188/13, 149/15, 39/16 и 172/16 и „Службен весник на Република Северна Македонија број 235/19).

(2) Производителите на вино запишани во Регистарот на производители на вино, увозниците на вино запишани во Регистарот на увозници на вино и лабораториите овластени за вршење на физичко-хемиски анализи на виното до денот на влегувањето во сила на овој закон се должни своето работење да го усогласат со одредбите од овој закон во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(3) Производителите на вино запишани во Регистарот на производители на вино, увозниците на вино запишани во Регистарот на увозници на вино и лабораториите овластени за вршење на физичко-хемиски анализи на виното до денот на влегувањето во сила на овој закон кои не го усогласиле своето работење согласно со одредбите од овој закон во рокот од ставот (2) на овој член се бришат од соодветниот регистар во кој се запишани или им се одзема овластувањето за вршење физичко-хемиска анализа на виното.

(4) Субјектите од ставот (2) на овој член кои го усогласиле своето работење согласно со одредбите од овој закон се запишуваат во соодветниот регистар или се овластуваат согласно со членот 44 од овој закон.

Член 105

Постојните лозови насади со сорти грозје за производство на вино засадени до денот на влегувањето во сила на овој закон кои нема да бидат опфатени со класификацијата од прописот од членот 37 став (5) од овој закон ќе бидат ископачени во рок од 15 години од денот на влегувањето во сила на класификацијата од прописот од членот 37 став (5) од овој закон.

Член 106

(1) Географските називи на виното и на географските области и традиционалните називи на виното заштитени до денот на влегувањето во сила на овој закон Министерството ќе ги објави на својата веб-страница во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) На заштитата на вина со географски називи и традиционални називи по барања за заштита поднесени од поединечни производители на вино во рок од четири години од денот на влегувањето во сила на овој закон ќе се применуваат одредбите од Законот за виното („Службен весник на Република Македонија“ број 50/10, 53/11, 6/12, 23/13, 106/13, 188/13, 149/15, 39/16 и 172/16 и „Службен весник на Република Северна Македонија број 235/19).

(3) На прометот на вината со географски назив и традиционален назив заштитени до денот на влегувањето во сила на овој закон од ставот (1) на овој член и на вината со географски назив и традиционален назив заштитени во рок од четири години од денот на влегувањето во сила на овој закон согласно со ставот (2) на овој член ќе се применуваат одредбите од Законот за виното („Службен весник на Република Македонија“ број 50/10, 53/11, 6/12, 23/13, 106/13, 188/13, 149/15, 39/16 и 172/16 и „Службен весник на Република Северна Македонија број 235/19).

Член 107

Регистарот на ознаки на потекло, Регистарот на географски ознаки и Регистарот на традиционални ознаки ќе се воспостават во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 108

Подзаконските прописи предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 109

Одредбата од членот 53 од овој закон ќе отпочне да се применува по четири години од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 110

Одредбите од овој закон, освен одредбите од член 1, член 2, член 5, член 19, член 20, член 21, член 22, член 23, член 24, член 25, член 26, член 27, член 40 ставови (1), (2), (3), (4), (6), (7) и (9), член 41 ставови (1), (2) и (4), член 50 ставови (1), (4) и (5), член 51 ставови (1), (2), (4), (5), (7) и (9), член 52 ставовите (2), (3), (4), (5) и (6), член 89, член 90, член 91, член 92, член 93, член 94 став (1) точки 1) и 2) и ставови (2), (3), (4) и (5), член 95 став (1) точка 1) и ставови (2), (3), (4) и (5), член 96 став (1) точки 2) и 3) и ставови (2), (3) и (4), член 97 став (1) точки 4), 5) и 6) и ставови (2) и (3), член 98 и член 102 од овој закон, престануваат да важат со пристапувањето на Република Северна Македонија во Европската Унија.

Член 111

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за виното („Службен весник на Република Македонија“ број 50/10, 53/11, 6/12, 23/13, 106/13, 188/13, 149/15, 39/16 и 172/16 и „Службен весник на Република Северна Македонија број 235/19).

Член 112

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.